

میلعلما وه

ن آ طئار شو رکنم زای هذو فور عم به بر ما

ی نار هط ی نیسد ن سحم دمحم دبسد جاح الله تیا

1 دلج ،تو کلم رارسا

مِجْرَلًا نِمِحْرَلًا هَلَّا مَسِبِ

هَدِيدِنَسِپِ رُومَا هَبِ قِيوِشْتِ اِيِنَا تُوْعِدِ سِاسَا

تَسَا دَاسَفِ وِ مِلْظِ زَا يِ هِذِ وِ

اهتَنَسِدِ اِبِ هَلْبَاقِمِ يِ اِرْبِ يِ هَلَّا لِسِرِ وِ اِيِنَا مَامَتِ
اِبِ هَزِ رَابِمِ وِ دِنَاهِدِشِ هِدَاتَسِرْفِ فَلَاحِ يِ اِهْتِ عَدِبِ وِ
يِ تَيِيِرْتِ هُمَانِرْبِ هُحُولِرْسِ رِدِ فَلَاحِ وِ دَاسَفِ وِ مِلْظِ
نَا نَا هُمِهَ وِ ، تَسَا هِتَشَادِ رَارِقِ نَا نَا يِ شِزُومَا وِ
حِيرِصْتِ دُوخِ تَمَّا نَا يِمِ رِدِ اِنَعَمِ نِيَا هَبِ تَبَسَدِ
دِنَاهِتَشَادِ

اللهِ يِ لَصِدِ مِرْكَالِ وِ سِرْ هَبِ بَا طِخْلِ اِعْتَمِ دِنُوَادِخِ
أَرِشَبْمِ لِأِكْ اَنْلُسْرَا اَمَوِ : دِيَا مِرْفِي مِ مَلْسِ وِ هَلَّا وِ هِيَلَعِ
نَا اَاشِ نَمِ لِأِرْجَا نَمِ هِيَلَعِ مِ كَلْأَسَا اَمِ لُقْ * اَرِيذِنُو
رِگَمِ مِي دَاتَسِرْفِ اِرِ وِ تَامِ « هَلَّا يِبَسِ هَبِرِ يِ لِأِ ذَخْتِي
جِرَادِمِ هَبِ زُوفِ وِ يِ هَلَّا مِيَعِزِ هَبِ تِرَاشِبِ يِ اِرْبِ
تِرَضِدِ طِخْسِ وِ بَضِغِ زَا هِدْنَهْدِ مِيِبِ وِ يِ وِرْخَا
يِ نِبِ عَوْنِ يِ شِكْرِسِ وِ نَا يِصِدِ رِبِ بَتْرْتِمِ هَكِ) قِّدِ
نَمِ ! اَمِ لُوسِرِ يِ اِ وِ گِبِ * (. تَسَا يِنْدِ مَلْءِ رِدِ مَدَا
رِجَا . مَنِكِي مِذِ هَبِ لَاطِمِ اَمِشِ زَا اِرِ يِ دِزِمِ وِ رِجَا جِيَهِ
مِيَقْتَسِمِ طَارِصِ رِدِ اَمِشِ تَكْرِدِ اِنَا مِهْ نَمِ شِ اِدَاپِ وِ
1 « . تَسَا رَا گِرِ وِرْپِي وِسِ هَبِ هَارِ وِ

هَطْرُو زَا جُورِخِ وِ هَعْمَا جِ اِدْتَهَا سِفْذِ يِ نَعِي
هُحُولِرْسِ ، مِتْسِ وِ يِ رُو حِمْدُوخِ وِ رِبْكَتِ وِ تَيِنَا نَا
وِ تَسَا نَمِ تَامِدِصِ وِ تَامِحِزِ هُجِيِتْتِ وِ نَمِ تَثْعَبِ
. مِرَادِذِ يِ رُوظِنَمِ وِ بُولِطَمِ نِيَا زِجِ

ءَا جَوِ : دِيَا مِرْفِي مِ ۲۱ وِ ۲۰ هِيَا ، سِي هِرُوسِرِدِ
اُوْعِبْتَا مَوْقِ اِيَلِ اَقِ يِ عَسِيْدِ لُجَرِ يَتْنِيْدِمَا يِ صَقَا نَمِ
(. بِنِ وُدْتَهْمِ مُهَوَا اِرْجَا مِ كَلْأَسِيْدِ لَا نَمِ اُوْعِبْتَا * نِيْلِسْرُمَا

1. ۵۷ و ۵۶ تا یا (۲۵) ن اقره هروس

و تشگ رادیدی درم رهش رود هُطَقْد زَا»
ناگداتسرف زَا مدرم یا :تفگ موقن آ هب باطخ
هک ی ناسک زَا دینک یورید * !دیامذ یورید ادخ
زَا دوخ و دینکی مذ هبلاطم ی رجا و ش اداپ چیه
«دنشابی م ناگدش تیاده

دوه دننام نار بمایپ زَا ی رایسب زَا روطنیمه و
دایک بسد نیا هب میرکن آرق رد ،هریغ و سنوید و
و تسار هار هب تّما تیاده زج هک ،تسا هدش
زَا ن تسج ی رود و ی هلا ی اضرم یوس هب تکرحد
چیه هرّما سفن ی داو زَا جورخ و ل طاب ریسم
سفن ی لک روط هب .دنرادن ی روظنم و هبلاطم
هب رشب تیاده و تیبرت زج ی زیچ ایبنا تشعب
دش دهاوخذ ل صادّم هم نیا و ؛تسینل امک یوس
رما ود هبرگم

رد هک ی روما ماجنا هب قیوشت و قوس :لّوا
دیدنسیپ ای و ی ساسا شقن س و فن تیبرت تهج
ت ابحتسم و تابجاو هبرما دننام ؛دنراد

تهجس کع - هک ی روما زَا راذنا و مید :مّود و
هارّ دس و او قل یطعت و س و فن بیرخت رد - تسخن
رد هچنانچ نیا ربانب ؛دناه تفرگ رارقن اسنا تکرحد
عیرشت ماظن نیا ی اتسار رد و ی تیبرت تکرحد نیا
،دینک ی لاخ هناش هلاس مّود قش هب ن تخادرپ زَا
ن و دبت تشعبت امحرز و مامتاند تاسر هلاسّم اتعیبط
رد مینکی م دهاشم ام انهل و .دنام دهاوخذ هجیتد
تسا هدش هجوت هتکن نیا یور رایسب ن آرق ت ایآ
نیا ی ادا هب فّلکم زین مدرم زَا ایبنا ریغ یّ تد و
رگذلاق باس هیآ رد هچنانچ ،دناه دیدرگ هفیظو
رما ل باقم رد توکس ربار تّما ی اماع دنوادخ
،دهدی م رارق حدق و تّمذم دروم ل طاب و فلاخ

ی م ن ا ر م ع ل آ ه ر و س ز ا ۱۰۴ ه فیر ش ه ی آ ر د ا ی و
 ن و ر م ا ی و ر ی خ ل ا ی ل ا ن و ع د ی ه م ا م ک ت م ن ک ت ل و : د ی ا م ر ف
 م ه ک ن ل و ا و ر ک ن م ل ا ن ع ن و ه ن ی و ف و ر ع م ل ا ب
 ه ت ش ا د د و ج و ا م ش ن ا ی م ز ا ی ه و ر گ د ی ا ب» (ن و ح ل ق م ل ا
 و د ن ن ک ت و ع د ه د ی د ن س پ ه ا ر ه ب ا ر م د ر م ه ک د ن ش ا ب
 ر و ت س د ر د ا ر ت ش ز ر ا ک ز ا ی ه ن و ف و ر ع م ه ب ر م ا
 «. د ن ن ا ر ا م ک ت س ر ن ا ش ی ا ه ت ب ل ا ؛ د ن ه د ر ا ر ق د و خ ر ا ک

ه ق ر ف ل ک ن م ر ف ن ا ل و ل ف : ت س ا ر ف ن ه ی آ ر گ ی د و
 ا ذ ا م ه م و ق ا و ر ذ ن ی ل و ن ی د ل ا ی ف ا و ه ق ق ت ی ل ه ف ن ا ط م ه ت م
 ز ا ی ا ه د ع ا ر چ» ؛ (ن و ر ذ ح ی م ه ل ع ا م ه ی ل ا ا و ع ج ر
 ل ن ا س م ر د م ه ف و ن ی د م و ا ع ل ی ص ح ت ی ا ر ب ن ی م ل س م
 ل ی ص ح ت ه ب و د ن ن ک ی م ن چ و ک م ا ع د ل ا ب ه ب ت ع ی ر ش
 ه ب ت ش گ ز ا ب ز ا س پ ا ت د ن ز ا د ر پ ی م ن ی ن ی د ف ر ا ع م
 د ن ن ک ر ا ی ش ه ف ی ل ا ک ت ه ب ت ب س ن ا ر م د ر م د و خ ن ا ط و ا
 «. د ن ر ا د ز ا ب ف ل ا خ ر ا ک ه ب ل ا غ ت ش ا ز ا ا ر ن ا ن ا و

ف و ر ع م ه ب ر م ا ه ب ط و ب ر م ت ا ی ا م ی ر ک ن ا ر ق ر د
 ه ب . د ر ا د د و ج و ا ل ل ه ع ا ش د ا م ی ل ا ر ک ن م ز ا ی ه ن و
 ز ا م ل س م ع ر ف و د ن ا و ن ع ه ب ل ص ا و د ن ی ا ه ک ی و ح ن
 د ی ا ب ه ک ت ا ی ا و ر ا م ا و . ت س ا ه ت ف ر گ ر ا ر ق ن ی د ع و ر ف
 م ل ا س ل ا م ه ی ل ع ن ی م و ص ع م ت ا ر ض د ز ا ه چ ن ا : ت ف گ
 و ر ک ن م ز ا ی ه ن و ت ش ز ل م ع ز ا ر ا ذ ن ا ب ا ب ر د
 ل ن ا س م ه ب ن ی گ ت ه ت م و ع ر ش ن ی ف ل ا خ م ز ا ی ر ب ت
 ه ب ت ب س ن د ر ط و ی د و ن ش خ ا ن ر ا ه ظ ا و ف ل ا خ
 ع ا ص ح ا د د ز ا د ی ا ش د ، د ر ا د د و ج و ح ن ا ب ق ن ی ل م ا ع
 . د ش ا ب ج ر ا خ

ر م ا ه ر ا ب ر د م ل ا س ل ا ه ی ل ع ا د ه ش ا د ا ی س ت ی ا و ر
 ر ک ن م ز ا ی ه ن و ف و ر ع م ه ب

سیء نبدن سد، لوقعا فحت فیرش باتکرد
 ماسلا هیء نپسد ماما زا هبعش نبدن پسد نبد
 دنکی م تیاور

ملاسلا هیء نینموملاریما نعی ورید و: لاق
 هئایلوأ هب الله ظعو امب سأنلا اهیا اوربتعا»
 مهنیء الول: لوقید ذا! رابحلاا یء هئانثء ووس نم
 نعل: لاق و¹) مثلا مهلوق نعی رابحلاا و نوینابرلا
 ام سئبل: هلوق یلا (ل یئارسا ی نبد نم اورفک نینلا
 مهئلا مهیء کاند الله بء امنا و²) نولعفی اوناک
 رکتما مهرهظا نیب نینلا مملظا نم نورید اوناک
 اوناک امیفة بعر کاند نعی مهنوهنیء لاف، داسفلا و
 الله و نوردحی امه هبهر و مهنم نولاتی
 و³) نوشخاو سأنلا اوشخت الف: لوقید
 ضعبء ایلوا مهضعب تانموملوا نونموملوا: لاق
 الله ادب⁴): رکتما نعی نوهنیو فورعملاب نورماید
 هنم هضیرف رکتما نعی هئلا و فورعملاب رملاب
 ضنارفلا تماقتسا، تمیقاً و تیداً اذا هئاب هملع
 فورعملاب رملاناً کاند و: اهبعص و اهئیه اهک
 در عم ماسلا یلا عاعد رکتما نعی هئلا و
 و مئانغلا و عی فلا همسق و ملاظلا هفلاخم و ملاظما
 «. اهقدی فاهعضو و اهعضاوم نم تاقصدلا ذخا

ن انمومریما شردپ زا ادهشلا تیس ترضح»
 دومرف ترضح هک دنکی م تیاور ماسلا امهیء
 ش برقم ناگندب هبی هلا هظعوم هب! مدرم یا
 باتکل هان املاء و رابحلا تّممزا و دییامنه جوت
 و ی هلا یاملاء ارچ: دیوگی م هک، دیریگ تربع

1. 63 هیا (5) هدنام هروس

2. 78 و 79 تا یا (5) هدنام هروس

3. 44 هیا (5) هدنام هروس

4. 71 هیا (9) هبوت هروس

نخس و تشز راتفگ ز اار ناشیا اهنا نادنمشناد
 زا رگید یاجرد نینچم ه و ؟دنیادی مذ زاب مارح
 ی نب ز ا دندش رفاک هکی ناسک ن آ :دیامرفی م ن آرق
 هک اجنیا ات .دنراد رارق ی هلا نعط دروم لیدار سا
 .ن اشیا راکتسا دنسپان و تشز رایسب :دیامرفی م
 و دنوادخ تّمذم تّء :دیامرفی م ترصد س پس
 تشز لامعا اهنا هک تسانیا اهنا ی املع ز ا داقتنا
 ناربکتسم و ن ادبتسم و ملاظ ماکد ز ا اوران و
 و عقد ماقم رد ی لو ،دندرکی م دهاشم معماج
 :تهجد و د هب ؛دندمای مذ رب اهنا عدر و شنز رسد
 و یویند عفانم رد ععط هطساو هب لّوا تهجد
 دوی ناسفندی اهاوه و ی ناوهش لایما هب لوصو
 ی م ناشیا بیصن دارفا هنوگنیا و ماکد ز ا هک
 و خیبوت ز ا سرت هطساو هب مود تهجد و ؛تشگ
 ،ن انا دنیا شوخان لامعا و قبیضت ز ا مید و دیدهدت
 ز ا ساره و مید :دیامرفی م دنوادخ هکی لاد رد
 ی یاجرد و .دیسرتبن م ز ا و دیهدم هار دوخه بن انا
 و ن ادرم عیمج :دیامرفی م لاعتم ی اذ رگید
 دنگید ی ضعب ایلوان اشیا ز ا ی ضعبن مؤمن انز
 ،دندار گید تیرت ی لّوتم و ی هذ و رما بحاصد و
 دورو ز ا و دننکی م هدیدن سپ راک هب رما ار مدرم
 .دنراد ی م رذحرب حبیق و تشز لاعفارد

و فورعم هب رما هلاسم لاعتم ی اذ اجنیا رد
 هضیرفو و بجاو فیلکتن اوندع هب ار رکنم ز ا ی هذ
 نیا رگا هک دنادی م اریز ؛تسا هدمذ حرطم ی هلا
 عیمج ،دوش هتشاد ی پایه و دوش ماجنا هضیرف و د
 دهاوخ هتشاد ی پایه ی هلا هضیرف ماکدا و فیلکت
 تّء و .اهنا ز ا لکشم هچ و اهنا ز ا ناسا هچ ،دش
 ز ا ی هذ و فورعم هب رما هک تسانا هلاسم نیا

و ماسا ی نایم میکحت و ماسا به توعد رکنم
 رد ،تسا ماسا نیمارف و تاروتسد ن دش هدایپ
 و هناملاظ ی اهراک و اهی دعت مامت درط نیع
 بولطمان رایسب رثا دناوتی م اقیقت هک ی اهانر دلق
 دشر و حلاص ی وسه به عمماج ی حلاصا دنور رد
 اب تفلخمن آ انامه هک ،دشاب هتشاد تداعسد و
 به ی لم و ی عامتجا ی اهر بهد میسقت و نایوگروز
 ی لم عفانم و هنلاداع روط به تلم فانصا عیمج
 ی در فحلاصمت هجرد هنه عمماج حلاصت هجرد
 و تاقدصن تفرگ و ،صاخ ی هورگ و ی صخش و
 زا ه دش نیعت عضاوم رد ن آ فرصد و دنازل اوما
 ۱ «تسا دنوادخ بناج

ملاکرد رکنم زای هذو فورعمه برما بتارم ماسا هیلع نینموئماریمأ

ن محرّ لادبع زا دوخ خیراترد ی ربط ریرجن با
 ی لع زا مدینش هک دنکی م لقن هیقف ی لیلی با ن ب
 رد هیواعم رکشا اب هک ی زور رد ماسا هیلع
 میدش وربور نیفص

و به بل معید اناودع ی ار نم هئا ! نونموئما اهیا
 و ؛ ی رب و ملس دقف هبلقب هر کناف ، هیلا ی عدی ارکنم
 ؛ بهیحصنم لضافاً وه و رجاً دقف هناسلب رکنأ نم
 تمک و ایلعلا الله تمک ن وکتف فیسلاب هر کنأ نم و
 و ی دها لیبس باصأ ی ذلا ک لذف ی لقسلا ن یملأظلا
 ؛ ن یقیا هبلق ی فرؤد و قیرطلا ی لع ماق

به زواجته هک دنیب هکی سک ! ن انموم هورگ ی ا
 هتشگ فراعتم و لوادتم عمماج رد دارفا قوقد
 بیغرت دنسپان و تشز ی اهراک ماجنا به و تسا

نیا لباقم زا ار دوزخ هاگذا ، دوشی م قیوشت و
 زاش یوخذ بلق هب افرصد و هدهنذی رانکر ب روما
 زا ار دوزخ قیقحت هب سپ ، دیوجب تئرب نانیا
 اسب هچ و اهل قذ و فرحو اهش کمشک رادوریگ
 هب ار دوزخ هار و هدیناهر اهتّمذم و تاداریا
 هب ش یوخذ نابز اب هکی سک و . دیامپی م تملاسد
 دنوادخ دزد ، دزادرپد تشز لامعا نیا اب هلباقم
 صخشن آزا اتعیبط و دودهاوخذ بائم و روجام
 اب اهنت هذ هکی سک اما و . تساججرا و لصفال و
 و ش هوکذ دروم ار نانیا راک نابز و بلق
 هایق و یلمع مادقا اب هکلب ، دهدی م رارقش نزرسد
 و داسف و رفک نانمیرها اب دربن هب ریشمشد اب
 دوعصد و یهلا هار هکنیا ات دزادرپد ادخ نانمشد
 س و فنل امکتسا و تفارش و تزّع بتارم هب
 ملع هب طاطحنا و فارحنا ریس و ددرگ راومه
 ذوفذ و دوشد دودسم تارثک و تیناوهدش و تّیمیهب
 صخشن نیا سپ ، دورب نید زا ناراکمتسد هملک
 ی دبا تداعسد و هتفایتیادهتسار هار هب هک انامه
 دارفانیا ؛ تساهدروآ ناغمرا هب دوزخی ارب ار
 ناشبولق رد نیقی رون و ، تباث میقتسم قیرط رب
 ۱ «دودهاوخذ رگنشور و کانبات هراومه

ینتبم رکنم زای هذو فورعم هبرما هبل مع لصا ود نیا قیقذ خانشر ب

هبرما هضیرف هک تساجضاو رپ هتبل
 جیحصدت خانشر بی نتبم رکنم زای هذو فورعم
 هچ و . تسارکنم و فورعم هذیدپ ود زا قیقذ و
 ای و تخانشد هلملصا رد دارفانیا رایسب اسب

۱. ۲۹۸ ص ۷، ج ۷، یربط ، ربیکلا بخیرات

طاقند ی اراد بلطم ود نیا اب دروخر ب هؤخذ رد
هبر ما هئاسم اریز ؛دنتسه ی صیاقد و فعض
و تخانسه هئیمز رد م هرکنم زا ی هذو فورعم
ی ار جا هئیمز رد م ه و ،رکنم و فورعم تفرعم
ی ترابع هبر و توافتم بتارم ی اراد لصا ود نیا
میهافم رد کیکشت ؛تسا کیکشت هئوقم زا رگید
ی دوجو ل حارم رد کیکشت و رکنم و فورعم
لصا ود نیا نایرج

تاعلاطاً تعسو و دارفا مهفه کتسا ی عبیط
هبر ما هئاسم لابق رد سفن بتارم فلاتخا و اهنا
هچرگا بتسا توافتم رکنم زا ی هذو فورعم
ی ار ب هئوقم ود نیا هئاسد و ی هیدب میهافم کاردا
هبر لوصو هار اعطق ی لو ،تسا رسیم ی داء دارفا
هبر رکنم فیارظ و قئاقد و فورعم هئیلاء بتارم
بتسیند هوشگی سکره یور

دوخ دیاب هعماج داحا عیمج هکن انچم ه انهل و
ی یانبریز و ی تاید هئاسم ود نیا اب دروخر بردار
هزرحم لوصا ساسا رب تیندم و هعماج لکشت
و دهعتم دیحوت بتکم هئنقتم ی نابم و تعیرش
لئاسم رد تلخا روطنیمه ،دندادب لوئسم
ود نیا ی ار جا هؤخذ و رکنم و فورعم هئضماغ
و شیلایب س و فن رد رصحنم دیاب زینار لصا
هغدغذ زا ی ازبم بولقو ی ناسفندی اهاو هزا هزرم
سفن لاولج هطیج رد لغوت و تارثک لماع ی اها
و نیم عرش نیتسار ی اماع طسوت هراما
و ی نابم هبر فراع هک ی هلا و ی نابرنادنمشناد
تفگ دیاب اذو .دندادب ،دنتسه ملسا ی عقاو میلاعت
شزرا و تمیق و ردق تسامز لا سکره هک
کاردا و مهفه هطیج رد و دندادب ارش یوخ ی دوجو

در ادب مدق دوزی قلاخا و می ماعی دوجو هعد و
۱. ر تشیب هذ

**تخانش موزا رد ماسلا هیلع ق داصد ماما ملاک
زا می هذ و فورعم هب رما ی ارجا رب تردق و
رکنم**

ماما زا فیرش می تیاور تسا بسانم اجنیا رد
رگذاق باسد بلاطم نیبیت رد ماسلا هیلع ق داصد
می ماعی زا می فاک باتک رد می نیلک مو حرم . ددرگ ن ایب
هقدص ن بد عسمه زا ملسم ن بدنور راه زا میهار با ن بد
:دنکی م تیاور ماسلا هیلع ق داصد ماما زا

نَعِیْ هَئِنَا و فِوْرِعْمَلَابِ رِمْلَا نِیْ لِنَسْ و
؟ اَعِیْمَجِ هَمْلَا یِ اَعِیْ وَ هُ بَجَاوُ اُ ، رِکْمَلَا
؟ مَد و : هَلْ لِیْقَفُ «. لا» : ل اَقَفْ

مِلَاعِلَا عَاطْمَلَا سِیْ وِقْلَا یِ اَعِیْ وَ هُ اَمْنَا : ل اَق
لَا یِ دَلَا فِیْعَضَا یِ اَعِیْ لَا ، رِکْمَلَا نِیْ فِوْرِعْمَلَابِ
یِ لَاقِ حَا نِیْ لُ وِقِدِیْ اُ نِیْ اُ یِ لَ اِیْبَسِیْ دِتْهَیْ
: هَلْوَقْ ، لَ جَوَزَّ عِ اَللهِ بَاتِکِ کِلَذِیْ اَعِیْ لِیْلَدَا و لِطَابِدَا
فِوْرِعْمَلَابِ نَوْرُ مَایُو رِیْخَلَا بِلَا نُو عُدِیْ هَمَّا مُکْنَمِ نِکْتَلُو
ل اَق اَمکِ : مِ اَعِیْ رِیْغُ صَا ذِ اَنْهَفُ² ، رِکْمَلَا نِیْ عِ نَوَهْنِیُو
هَبُو قَحْلَابِ نَوْدُهَیْ هَمَّا سَوْمُ مِوَقِ نِیْ مِو : لَ جَوَزَّ عِ اَللهِ
لُکِ یِ اَعِیْ لَا و یِ سَوْمِ هَمَّا یِ اَعِیْ : لُ قِیْ مَد و³ ، نِیْ وُلْدِیْ
دَحَاوُ هَمْلَا و ، هَفَلْتَحْمُ هَمَّا نِیْ مَوِیْ هُ و : هِمِوَقْ
هَمَّا نَاکِ مِیْهَارَبَا نَا : لَ جَوَزَّ عِ اَللهِ ل اَق اَمکِ ، اَدِ عَا صَفْ
نِیْ مِ اَعِیْ سِیْ لُو . لَ جَوَزَّ عِ هَلْ اَعِیْ طُم : لُ وِیْ⁴ اَللهِ اَنْتَا قْ

1 ترصد ن انخد زا هملک دص زا هملک کی می انعم و دافم
ماملای می ماعی نارحب مئیم ن با حرش باتک رد ماسلا هیلع نینموملاریما
حیحصد و قیلعت ، ماسلا هیلع بلاطیباً ن بد می ماعی نینموملاریملاً هملک
:ماسلا هیلع هلوقة ، هسماخلا هملکلا ، ۵۹ ص ، می و مرا ت دجم
می سک رب راگدرو رپ ت محر « ؛ هروط دعتی م و هردق فرع ار ما الله محر
» . دیامنذ زواجت شیوخ دودح زا و دنادب ار دوزخ هزادنا هک

2. ۱۰۴ هیا (۳) نارمعل آ هروس

3. ۱۵۹ هیا (۷) فارعا هروس

4. ۱۲۰ هیا (۱۶) لحد هروس

تَوَّقُ لَا نَاكَ إِذَا جَرَدَ نَمِئْتُهُهَا هَذِهِ فَيَكَاذُ مُلْعِي
«بِعَاطِ لَا وَرَدُّ لَا وَهُلَّ

ملاسلا هیلع اللهدبعبأ تتمعسد و :تدعسم للاق
یئصدی بنان عءاجی ذلا تیدحان ع لئسد و لوقی
لدع ءمک داهجلا لضا نأ :مئسد و هلا و هیلع الله
؟مانعمام ، «رئاج ماما دنع

عم وه و ،هتفرعم دعبرمأینأ یءع اذه» :للاق
«بلافا لا و ؛هنم لبقی کاذ

ماما زا مدینش :دیوگی م مقصد نب ءدعسم»
لأوسهکی سک باوج رد هک ملاسلا هیلع قداص
زای هذو فورعم هبرما ایآ :ترضدن آزا درک
:دندومرف ؟تّم دارفا عیمج رب تسا بجاو رکنم
نآ هب س پسد “تسیند بجاو همه رب ،ریخ”
؟تهج هچ هب :دش هتفگ ترضد

ی هذو فورعم هبرما هک قیقحت هب” :دومرف
و توقی اراد هکی درف رب تسا بجاو رکنم زا
و دننکی م تعاطا و ازا دارفا و تسا هملک نوفد
دودحو رکنم زای هذو فورعم هبرما تقیقدهب
درف رب هذ ؛دشابمی فقاو و ملء نآ روغث و
کاردا زا و تسا هدربندی یاج هب هار هکی فیعض
ن او تاندل صا و دنیای او تحمی عقاو مهفو حیحص
راهظا و نایب ار یّقد دهاو خباسبهچ و ،دشابمی
ربل یلد و .دیامنی م طلخو جزمی لطابادی لو دنک
می هک تسال جوزعی ادخ باتک بلطم نیا
اپهبی هورگ دیاب ن انمؤم امش نایم زا :دیامرف
توعد کینر اک و ریخرما هبار مدرم و دنریخ
.دنراد رذحرب اوراند و تشز راتفر زا و دنیا من
صاخی هورگ دو صقم هک دراد تالاد هیآ نیا
یاج رد هکن انچمه ؛تّم دارفا عیمج هذ دنشابمی

ی سوم موق نایم زا و :دیامرفی م ادخ رگید
 دنیامنی م توعد قق د ه بار مدرم هک دنشاب ی هورگ
 .دنکی م ی راذگ هی ایل د ع ر بار دوخرو ما س سا و
 و ،تسا بجاو ی سوم تّما عیمج رب :دومرفذ و
 رد ؛تسا بجاو ی هورگ و موق ره رب :دومرفذ
 تّما و اههورگی سوم تر ضد نامز رد هکی لاح
 رتشیب و در ف ک ی ه تّما و ،دندوب ی دایز ی اه
 ه ر ا بر د ل اعتم ی ادخ هچنانچ ،دوشی م ق لاطا
 ه ب :دیامرفی م م لاسلا هیلع میهار با تر ضد
 ،راگدرو ر پ عیطم دوب ی تّما میهار با هکی تسرد
 .ت هجر ه و ثیدر ه زا راگدرو ر پ داقنم ی نعید
 و توکس نامز هک نامز نیا رد نیار باند
 ق باس طیار شد دجاو ی صخش هچنانچ تسا ش مار آ
 ار وا هکی دار فا و تردق دقاف ی نعید ،دشابذ رگذلا
 نیار باند ،دشاب دنک ت عاطا وا زا و دنیا م ذ دییات
 ی م طقاسد وا زا رکنم زا ی هذو فور عم ه ب ر ما
 “ .ددرگ

ق داصد ماما زا مدینش :دیوگی م ه د ع سم
 زا تر ضد ن آ زا هکی سک باو ج رد م لاسلا هیلع
 هیلع الله ی لصد ادخل و سر زا هک ثیدد نیا ی نعم
 ادخل و سر ؛دومذل او سد تسا ه دیسر م لّس و هلاّ و
 ادخ هار رد اهه ز ر ابم نیرت تل یضف اب” :دومرف
 ماما و ر ئاج مکاد هاگشیپ رد هک تسا ی لدع ن خسد
 “ .دوشد هتفگ ملاظ

ی انعم” :دومرف م لاسلا هیلع ق داصد تر ضد
 و ر ئاج مکاد ،ص خشد ن آ هک تسا نیا ثیدد نیا
 توعد لدع قیرط و تسار هار ه بار ملاظ ماما
 و فارطا ه ب لاما ک ه کنیا زا سپ ه تّبلا .دیامذ
 ی فاک علاّطا و ملع و دشاب فقاو ه لاسم بناو ج

نی‌ع رد و ،دشاب هتشداد ت و عد ت قیقده به ت بسند
دونشبد ار وان خسد زیند رئاچ ماما و مکادن آل احد
رد و .درگنبل لوبقه هُدیده به ار واهُظعوم و ملاکو و
رکنم زای هذ و فورعم به برما تروصنیا ریغ
۱» «.دشابیی مذب جاو ص خشن آرد

زای هذ و فورعم به برما ی ساسا طیارشد رکنم

هذعئیی هئم و به بر رومأم تخانش :لوا طرش

به برما رد هک دوشی م هداقتسا نایب نیا زای
هلاس م ود نیا تیاعر رکنم زای هذ و فورعم
:تسا ی رورض

و تیعقوم ره اب ص خشد ره :لوا هلاس م
لئاسم رد تا علاطا تعسو و ی ماع تیدودحم
به برما ی دصتم دناوتی مذی قلاخا روما و ی عرش
چییه به هجوت نودب رکنم زای هذ و فورعم
هضیرف نیا لابق رد ار دوخ و دوش ی تیدودحم
طیارشد دیاب هکلب ،دنادب راتخم و نانعلاق لطم ی هها
زامها هکلب اهنا هلمجزا و دنک تزايد ار تیرما
هذعئیی هئم و به بر رومأم به تفرعم و تخانش اهنا
و تا عبته بجوم و ارما هک اسب هچ لا و ؛تسا
هنزور و هنیمن نامهو دشدهاوخی دسافم ی لاوت
نید زای زینق د بلطم لوبقه به ی قلت تهج کدنا
نآ داشرا و ماسا به ت و عد ریظن .تفردهاوخ
به ار دوخی نارصن هئاسمه هک ناملسم درم
هتفرگار و اتسد دعبو ،دومن مزلم ماسا شریذپ
اتح بصد ن اذا به ت عاسد کی زای و درب دجسم به
لفاوند تئارق به فالکم ار وارهظ هضیرف ماگنه

هُضیرف ی ادا زا سپ و ،دومذ را کذا و داروا و
 زا هدافتسا و دجسم رد سولج هبار و ازین رهظ
 زامن ی ادا اتدومذ بیغرتدجسمتیناحور و راونا
 و نآرق تئارق و را کذا هَمادا کَلذک و ،رصد
 اتروطنیمه و ،برغمل اوز تقواته دراو هَمیعدا
 ی مسجا بار و اتقون یار د و ؛عاشد زامن ماگنذ
 ی قَلذ و هدرزآ ی ناور و هتفوک ی باصدا و هتسخ
 زال بق ت عاسد کی زاب .دومذ ش لزنم هَناور گنت
 رد زاوا و دما ه یاسمه لزنم برد هب حبص ن ادا
 ه یاسمه .دوش ه داما دجسم هب ن تفر ی ارب هک داد
 تَدش و هتشذگ زور لامعا زا هک ناملمس مزات
 ه دما هوتس هب شناج هررقم فیلاکت جنر و بعد
 طایدن حص زا دنک زاب ار برد هکنا نودب ،دوب
 هب امشدن یدنیا !تراکی ی پورب ن اجاقاً :داد خسپ
 بجوم و دروخیم فّلاء و راکی ب دارفا درد
 و هداوناخنوناکی گتخیسگم هزا و ی گدنز ی هابت
 باین یارد هچرگ^۱ .دشدهاوخ ی گدنز تآیرورض
 بسانم عقوم رد الله عاشن ا و تسا رایسب نخس
 و لوحب ی فاکت حجب عوضوم نیا هب عجار ،دوخ
 هب تبسناجنیا رد ی لو ،دشدهاوخ ماچنا ی هلا هوق
 هناقساتم هک اهبلاتیم دراوم و قیداصم زا ی ضعب
^۲ .مینکی م هراشا درادن ایرجام هَمعماجر د

دعاسم طیارش دوجو :مؤد طرش

طیارش دوجو و لوبق تیلباق هک مؤد هَلأسم اما
 رکنم زا ی هذو فورعم هبرما نایب تهجدعاسم
 :تسا

دعاسم هَنیمز هک تشاد هَجوت هتکن نیا هب دیاب

۱. ۱۶۰ ص ۱۶، ج ،تعیثلا لئاسو
 ۱۵۳۲ ص - ۱۱۴ ص ۱، ج توکل م رارسا

ی‌انعم به رکنم زای‌هذو فورعم به رما ی‌اربد
 نیا به ت بسند دسر ددصل وبقو رایع مامت شریذپ
 هچ؛ تسیند به عیشد هقفی نابم ردی ساسا ل صا ود
 ققحتی نامز چیه ردتسا ن کمم بلطم نیا هکنیا
 حیحصد صیخشت ی‌انعم به هکلب؛ دنکذ ادیپ
 بتسا ل صا نیا ققحت فرظ و بطاخم تی‌عقوم
 به لاماک دیاب رکنم زای‌هان و فورعم به رما
 نیبطاخم ت‌ایصوصذ و نامز و طیحم طیارش
 کی حرط اسب هچ؛ دشاب هتشاد فارشا و علاطا
 رگیدی تی‌عقوم و فرظ رد و دیفمی یاجرد هتکنذ
 دوددها و ذرّ ضمّ لاماک

کُحَصِّنْ: دیامرفی م‌لاسلا هیلع نینمؤمار یما
 لباقم رد ت‌حیصن اسب هچ»؛ «عیرقت الیما ن‌یپ
 درخ و بطاخم ی‌گتسکشرس بجوم نارگید
 می و اتانوشد ن‌تفر ن‌یپ زای و تی‌صخش ن‌دش
 ۱» ددرگ

غلابا و غلابا بطابترا رد م‌لاسای مارگر بمایپ
 نامز نارادماز و عامعز به دوزخ ت‌لاسرا م‌ایپ
 تیاعر لاماک و دنتشاد هجوت هتکن نیا به اقیقد دوزخ
 ی‌ادخ. دندومنی م‌اتسار نیا رد ار اهنا تی‌عقوم
 شاه‌دیزگر بل‌وسر به جار میرکن آرقر دل‌باعتم
 وَلَوْ مُمْهًا تَتِنَا اللَّهُ نَمَّ يَمْحَرُ امْبِفَا: دیامرفی م‌نینچ
 ؛ (كَلِوَدْنَمْ اَوْضَفَنَلَا بِاَقْلَا ظِيَاغْ اَظْفَتَنَكْ

«و به واسطه بخشش و لطف الهی بود که با
 مشرکین به نرمی و رفتار نیکو برخورد
 می‌نمایی. و اگر با درشتی و سختی و دلی سخت
 و غیر قابل انعطاف برخورد می‌نمودی، هر آینه

۱. ۲۲۵ ص، ملکلا ررد و مکطار ررغ

از گرداگرد تو پراکنده می‌شدند و آزرده خاطر
از پیش تو می‌رمیدند (و دیگر نصایح و کلمات
معجز آسایت بر دل آنان مؤثر نمی‌افتاد).^۱»

و ی‌سوم ترضد هب باطخ رگید هیآ رد
هُنَا نَوْعَرَفِ یَا اِبْهَذَا: دیامرفی م نوراه
۲. ﴿ی‌شخید وَا رُکَدْتِیْ هَلْعَا اَنِیْ لَا وُقْهَ هَلْ لَا وُقْفَه * ی‌غَط

دیاب هک تسا ی‌تایا ریثک زا ی‌کی اقیقت هیآ نیا
دومذ هعلاطم و تقد و روغن آرد رتشیب هچره
نآ اقیقت ی‌ملاسا تموکد ی‌امعز تسا راوازسد و
رارق هوسا و تیعبت و قیقحت و هعلاطم درومار
شمرکم لوسر هب راگدرورپی حوزا و ،دنده
و قیقحت تاکن هب ملاسا هیلع ی‌سوم ترضد
هوق و لوح هب الله‌عاشن اام و .دنربدی پن آ فیرض
فیلکت و هفیظو هب عجار هک هیتآ ثحابم ردی هلا
تموکدی ارما راندا و غیلبت هؤیش و ملاسا ماکد
هیآ نیا زا االصفم ،دومذ میهاوخ ثحب ی‌ملاسا
هکنیا لامجم .دروآ میهاوخ نایم هب نخس هفیرش
ی‌وسد هب! نوراه و ی‌سوم ی‌ا» :دیامرفی م دنوادخ
ی‌شکرسد و نایغط ار وا هک دیوشد راپسهر ن و عرف
دودد زا ار اپ و ،هتفرگارف ام تیبوبر لابق رد
ی‌م تیهولا ی‌وعد و تسا هداهنن ورید تیدوبع
و مرن ی‌نابز اب هک دیشاب هجوتم دیاب اما * دیامذ
توعد دیحوت هب ار وا نوزوم ی‌نانخس و میلام
هار هب و دتفا رگراک و ولد هک دیشد ،دیامذ
زا ار وا تکلاها زا سرت و ددرگ لیامتم تسار
» .دشخب تاجذ تینانا بلاجنم

ی‌هلا ی‌ایلوا و ایبنا توعد نید قرف اجنیا رد

۱. ۱۵۹. ۱ هیآ (۳) نارمعل آ هروس
۲. ۴۴ و ۴۳ تایا (۲۰) هط هروس

و اهنأ به نيبثتم و نيلحتتم زا دارفا رياس اب
لاماك اهنأ مارم و هريس و شور به نيهبثتم
ددرگم حضاو

رياس ابى هلاى ايلوا و ايبنا غيلبت نيد قرف دارفا

ش قذ چيه سفند، هلاى ايلوا و ايبنا توعد رد
طقف و طقف و، درادن توعد و غيلبت رد هلاخذ و
نايتا و راگدرو رپبنا جزا فيلكت قلعتسا رپ
و مكدر بارب رد دايقنا و تيدوبع تابجاو به
دسرن ايدسرب هجيتن به چ، تساهلا تيشم
تلاخذ هلاسم، دارفا رياس توعد رد اما
تاكلم و تافصد زانانر و هلاسنف هلاوه
هوس به توعد تيه و بلاق رد هچرگ هلاصخش
نيم نيد هلاء فادها ققت و راگدرو رپ
تيفيك رد ار دوخ ريثأت لاماك، دريذپ تروص
و، هدم روهظ و زورب راننا و توعد هئارا
هك ددرگم حضاو هلاما درف كيه ارب هلا
هلاو هلاش زرا و ديحوت به توعد هلاو
و هلاسنفل هلام، هلاضاف تاكلم بسك و هلاسننا
زا - هلاصخش هلام ليصحت و هلاويند هلاضغب و هلا
و تيرما هلاء بتارم و تاساير به لوصو
و ش كرس سفند هلايذر تاكلم هلاضرا و تيهوان
بتسانايم رد - هلاشد تيرت

ديامرفي هلام هلاء هلام سوم ترصد به اذ
اپو هلام هلام و تيهولا هلام نوعر هلام هلام
زونه هلام، تساهلام هلام تيدوبع ميرح زانار
تسد زانار قحلام هلام دادعتسا و هلاهت و هلام
قطنم و ارادم به و ابا هلام و تساهلام
و شابروود و نعل و درط و هلام هلام - هلام

س‌اسا ربتسا ن‌کمم دوشد تب‌حصد - دیابذ و دیاب
 قد بلاطمی ن‌لاقع اُتخودنا و یرطف‌ت‌از‌کترم
 درادرب‌جا‌ج‌و و دانع‌ز‌ا‌ت‌سد و درین‌پ‌دار

ه‌ب‌مایق موزا رد ن‌آرق‌ت‌ایا دیدشت و ق‌لاطا ه‌ع‌ما‌ج‌ر‌د‌ط‌س‌ق‌ش‌ر‌ت‌س‌گ‌و‌ق‌د

ه‌ب‌ر‌ما‌ب‌و‌ج‌و‌ر‌ب‌ی‌ت‌ایا‌دی‌ج‌م‌ن‌آرق‌ر‌د‌ام
 و ؛م‌یر‌اد‌ط‌س‌ق‌ه‌ب‌مایق‌و‌ر‌کن‌م‌ز‌ای‌ه‌ذ‌و‌ف‌ور‌ع‌م
 ی‌نام‌ز‌ه‌ب‌ی‌ص‌اص‌ت‌خ‌ا‌و‌ه‌ت‌ش‌اد‌ق‌لاط‌ا‌ت‌ایا‌ن‌یا
 ن‌ام‌ز‌ل‌م‌اش‌د‌ا‌ه‌ن‌آ‌ق‌لاط‌ا‌س‌پ‌.‌د‌ر‌اد‌ن‌ی‌نام‌ز‌ن‌ود
 د‌ه‌ا‌و‌خ‌ن‌ا‌م‌ل‌س‌م‌د‌ار‌ف‌ا‌ک‌ی‌ک‌ی‌ه‌ب‌ت‌ب‌س‌ن‌و‌،‌ت‌ب‌ی‌غ
 و‌ی‌ی‌ان‌ش‌ا‌ی‌ر‌اص‌ن‌و‌د‌و‌ه‌ی‌ا‌ب‌د‌ی‌اب‌ذ‌ا‌ه‌ن‌آ‌ه‌ک‌د‌و‌ب
 ه‌ار‌د‌و‌خ‌ه‌ب‌ار‌ا‌ه‌ن‌آ‌و‌د‌ن‌ش‌اب‌ه‌ت‌ش‌اد‌ی‌ت‌س‌ود‌و‌ت‌د‌وم
 د‌ن‌ه‌د‌ب‌.

لَا م‌ک‌ن‌و‌د‌ن‌م‌م‌ت‌ن‌اط‌ب‌ا‌و‌ذ‌خ‌ت‌ت‌لَا‌ا‌و‌ت‌م‌اء‌ن‌ی‌ذ‌ل‌ا‌ا‌ه‌ی‌أ‌ی‌﴿
 م‌ه‌ه‌و‌ف‌أ‌ن‌م‌ء‌أ‌ض‌ع‌ب‌ل‌ا‌ت‌د‌ب‌د‌ق‌م‌ت‌د‌ء‌ا‌م‌ا‌و‌د‌و‌لَا‌ا‌ب‌خ‌م‌ک‌ن‌و‌ل‌أ‌ی‌
 1. ﴿ر‌ب‌ک‌أ‌م‌ه‌ر‌و‌د‌ص‌ی‌ف‌خ‌ت‌ا‌م‌وَ

ن‌ی‌م‌و‌ق‌ا‌و‌ن‌و‌ک‌ا‌و‌ت‌م‌اء‌ن‌ی‌ذ‌ل‌ا‌ا‌ه‌ی‌أ‌ی‌﴿ :ه‌یا‌د‌ن‌ن‌ام‌ا‌ی‌و
 لَأ‌ی‌أ‌ء‌م‌و‌ق‌ن‌ا‌ئ‌ن‌ش‌م‌ک‌ت‌م‌ر‌ج‌ی‌لَا‌وَ‌ط‌س‌ق‌ل‌اب‌ء‌آ‌د‌ه‌ش‌ل‌ل‌ه‌
 ر‌ی‌ب‌خ‌ا‌ل‌ل‌ه‌ن‌ا‌ل‌ل‌ه‌ا‌و‌ق‌ت‌ا‌وَ‌ی‌و‌ق‌ت‌ل‌ا‌ب‌ر‌ق‌أ‌وَ‌ه‌ا‌و‌ل‌د‌ع‌ا‌ا‌و‌ل‌د‌ع‌ت‌
 2. ﴿م‌ن‌و‌ل‌م‌ع‌ت‌ا‌م‌ب‌

ر‌ب‌د‌ی‌اب‌ا‌م‌ش‌د‌،‌د‌ی‌د‌ر‌و‌ا‌ن‌ا‌م‌یا‌ه‌ک‌ی‌ن‌اس‌ک‌ی‌ا
 ی‌ار‌ب‌و‌ا‌د‌خ‌ه‌ار‌ر‌د‌ن‌ا‌گ‌د‌ن‌ز‌ار‌ف‌ار‌ب‌و‌ن‌ا‌گ‌د‌ن‌ر‌ا‌د‌ا‌پ
 ا‌ل‌ل‌ه‌ل‌ی‌ب‌س‌ی‌ف‌ه‌چ‌ر‌ه‌و‌ا‌د‌خ‌ه‌ار‌ر‌د‌م‌ا‌و‌ق‌!‌د‌ی‌ش‌اب‌ا‌د‌خ
 ی‌ه‌ذ‌و‌ف‌ور‌ع‌م‌ب‌ر‌ما‌و‌ه‌ز‌ور‌و‌ز‌ا‌م‌ذ‌ز‌ا‌م‌ع‌ا‌)‌ت‌س‌ا
 و‌ح‌ا‌ک‌ذ‌و‌ت‌ا‌و‌ک‌ز‌و‌ت‌ا‌ق‌د‌ص‌و‌د‌ا‌ه‌ج‌و‌ر‌کن‌م‌ز‌ا
 ا‌د‌خ‌ه‌ار‌ر‌د‌ه‌ک‌ی‌ز‌ی‌چ‌ر‌ه‌و‌؛‌د‌ی‌ش‌اب‌(ر‌ا‌ک‌و‌ب‌س‌ک
 ت‌س‌ا‌م‌ش‌د‌ه‌د‌ه‌ع‌ر‌ب‌،‌ه‌د‌ش‌ء‌ا‌ض‌ما

1. ۱۱۸. ۱ میا (۳) نارمعلأ هرود
 2. ۸. ۲ میا (۵) هدنام هرود

یعنی قیام به حق کنید و لواء حق را برافرازید، تا مردم در زیر لوای شما و در تحت قیام شما از بهره‌های معنوی متمتع باشند. شما باید نسبت به تمام مردم عالم، شهداء بالقسط و گواهان به عدل و ناظر و گواه باشید (گواهی له خود و علیه دیگری نداده، گواه به صدق و به حق باشید). و اگر افرادی با شما دشمنی ورزیدند موجب این نشود که شما از راه عدالت انحراف پیدا کنید و حکم علیه آنها و له دوستان خود بدهید. در هر حال باید حکم به عدالت کنید، خواه به دشمنان خود و خواه به دوستان خود. این طریق و مسیر به تقوی نزدیکتر است و شما را در پاکیزگی و مصونیت از حوادث نفسانی و شیطانی بهتر نگاه می‌دارد.

لِلّٰهِ اَدْبُهُدْ طَسْقَلَابِ نِ يَمَوْقَ اَوْنُو كِ اَوْتَمَاءَ نَ يَذَّلَا اِهْيَآيْ ﴿١﴾
 اَيْنَعُ نَكِي نِ اِنِ يَبِرَقْلَا وَا نِيْدِلُوْلَا وَا مَكِسْفُنَا يْ اَعْ وَا وَا
 وَا وُلْدَعَتْنَا يْ وَا هَلَّا اَوْعِبْتَتْنَا لَفَا اَمِهْبِي لَوْ اَلَلَهَآفَا اَرِيْقَفَا وَا
 ﴿١﴾ اَرِيْبِيْخَ نَ وَا لَمَعَتْنَا اَمِبِنَا كِ اَلَلَهَ نِنَا فَا اَوْضِرْعُتْنَا وَا اَوْوَلْتْنَا اِنَا

اهيآي ﴿١﴾: دیامرفی م مومع و حنب هیآ نیآ رد زاب
 امش، دیدروآ نامیا مکنیاسک یا، ﴿اوتماء نیدلا
 رد طسق و قح ناگدنراداپ رب و ناگدنزار فارب
 تسد رد ار تلادع مچرپ و دیشاب مدرم نایم
 مکلب، هدوب طسق هب مئاق دوخ اهنت هذ و؛ دیریگب
 نیبرد طقف امش مکنیا هذی نعید. دیشاب طسق هب مآوق
 ، دینکی لمع ار طسق و تلادع دوخ هداوناخ و دوخ
 رد و دشاب امش هب ناشمایق دارفا همه دیاب مکلب
 . دیشاب نابهگن و رادسای و رادهگن لدع و طسق

١. ١٣٥ هجری (٤) عاصم هرود

هب هاوگ، قحب هاوگ، لله هاوگ؛ دیشاب هاوگ دیاب امشد
 ای امشد هیلع تدهاشد و یهاوگ هچرگا و؛ ققدص
 دیدید رگا. دیهدب قحب یهاوگ، دشاب ن اتناکیدزند
 لد و ا رب رقف هطساو هب، تسا ریفق ی صخش
 نیا دیئوگند و دیهدند و ا هلا تدهاشد مکد و دینازوسند
 ساسا ربار مکد. تسا ی فیعض و هراچیب صخش
 و ریفق نآ رب تسا ی لوأ ادخ. دیهدب رارق قحب
 اهنأ دوخ زاتسا رتشیب اهنأ ربش تیلانو و؛ یذغ
 ی مقحب هب مکد و دراد ار قحب هظلام رتشیب و ا
 رد هشمه و دینکند دوخی او هزارا تعباتم سپ. دنک
 حیرص تدهاشد ی ادا رد. دینک تکر ح تلادع هار
 ی مسق هب هکنیا هذ؛ دینک نایب ار تقیقندنشور و
 بوبحم صخش هلا لاملاب هک دشاب مهبم و لمجم
 زا علاطا و ماء دوجو اب هکنیا ای. دریگ رارق دوخ
 تدهاشد و دینک ضارعا تدهاشد زا ی لکب تیعقاو
 امشد تاین و لامعا هب دنوادخ هک دینادب و. دیهدند
 داد دیهاوخ ماجنا هچنآ رد و. تسا ریبخ و ع لطم
 بتفرگ دیهاوخ رارق تساو خز اب دروم

نودب ﴿اوتماء ن یذلا اهیا ی﴾ ناونع، تایا نیا رد
 درم زامعا، تسا نیفلکم هماء هب باطخل لاکشیا
 نز و

و ۴۴ تایا لیز: دروم هسرد هدئام هروسرد
 آمب مکحیدم ن و ﴿: تسا دراو بیترت هب ۴۷ و ۴۵
 آمب مکحیدم ن و ﴿ - ﴿ ن ورفکلا م ه کئلوا ف الله ل زنا
 آمب مکحیدم ن و ﴿ - ﴿ ن و م لظا م ه کئلوا ف الله ل زنا
 ﴿ ن و قسفا م ه کئلوا ف الله ل زنا

لزان دنوادخ هچنآ هب دناهدرکن مکد هک ی ناسک
 همه؛ دنرفاک همه ت عامج نیا تسا هومرف
 دنقساف همه؛ دنملاظ

، قسف ، رفک) نیواند نیات بیغ نامز رد ایآ
 رگید دنکذ الله لَزْنًا اَمِبْ مَكْحَدٍ هَكَی سَكْرَبِ (ملظ
 زات بیغ نامز رد مدرم ایآ و!؟ تسین قداص
 دننام و ءَاعَرَ جَمَه لَثْم ، هَدَش اَهْر فیلکت
 دنوادخ ایآ و؟ دنوش می (لَضًا مُه اُنْبِ) ، تاناوید
 فلاخبرگا و ؛تسا هداد رارق مئاهد دننام ار اهنا
 می مذ رارق هذخاؤم دروم دنک مکذ الله لَزْنًا اَم
 !؟ دنریگ

ایه درم نامزلا رخا رد نآرق ایآ هصلاخ و
 و می لم نسد و می لهاج بادآ و ؟تسا هَدَش خوسنم
 و ؟دنا هدرک خسذار نآرق ، می ناوهش را کفأ و ءارآ
 قداص اجنیا رد رگید (الله لَزْنًا اَمِبْ مَكْحَدٍ مَّ نَم) ت ایآ
 و تحابق زای اهرظنم اجره رد ناسنا و ؟تسین
 دیابدید - می عامتجا ای صخش - متسد و ملظ و داسف
 هب رمأ و مایق نیان وچ ، دنک رایتخا توکسد
 قَد هب مامِ رظن و ریسف فلاخ رب فورعم
 !؟تسا

هب مامِ رگید مامِ نآ ، دشاب روطنیا رگا ! ابجد
 هک می مامِ نآ .تسا ملظ مامِ نآ ؛تسین قَد
 هتاغیا ، دنک قَد هب مایق و لدع هب مایق ناسنا دهاوخذ
 ملظ رب ملاظ دشاب هتشاد تسود هکلب ، دنک مولظم
 رد ای ، دنک کمک ملاظ هب ای ، دهد همداد دوخ
 حور ابرمأ نیان و دوشب در او هناملاظ یاههاگتسد
 مامِ رگید مامِ نآ ، دشاب هتشاد تمیلام مامِ نآ
 مامت رد میجر تسا می ناطیش و ؛تسین نامز
 ار رشب درف نیان و ، مَوْلَعْمًا تَقَوْلًا مَوِيءٍ لِّ اِ مَلَاوَع
 .دنکی م اوغیا

می تقو ملس و هلا و هیلع الله می لصدرکأ ربمغیپ
 لوط می لیذ کو بت گنج) دنتشگر ب کو بت گنج زا

ی لو ، دشن ما جنا هچرگ ، تشاد ی تلاکشم و دیشک
 ماشد هباته نیدم زات کرد و ن اتسبات رد رفسل و ط
 .) دشت تلاکشم و اهترارم زای رایسب بجوم
 ی نعید ؛ دوشی مذعقاو ی گنج رگید هک دنداد ربخ
 ی مذعقاو ربمغیپ دوخت ای دن امز رد ی گنجر گید
 نیرخا کوبت هوزغ و دش م هر و ط نیمه و ، دوش
 نیار د و . دنداد ما جنا ادخل و سر هک تسیا هوزغ
 ی ا هه حلسا شور ف هب دندرک عورش دن یلمسم تقو
 ن کتم مدرم و ؛ تفاین ایپ داهج : دنتفگی م و دوخ
 . دندیرخی م ار اهحلسا دن آ دوخ ن کمت هطساو ب م ه
 اهنأ دیسر ادخل و سر شوگ هب ن ایرج نیان و چ
 ل ازت لا : دندومرف و هدرک ی هذ لمع نیان زار
 ج رخی ی تَدَقِّ حَلَا ی لَعَنَ وُدِّهَا جِی ی تَمَّا نَمَّ تَبَا صِع
 قَد هار رد ن م تَمَّا زای تعامج اَمَدُا لُ اَجَدَلَا
 1. دنک جورخل اجد هکی نامز ات دنیا منی م داهج

زادنکی م تیاور و ل قند دوخ خیرات رد ی ربط
 تیاور واک رازیعلا ی با ن ب تبقع زان فَنخِمْوْبَا
 م لاسلا هیلع ادهشلا دیس ترصد هک تسا هدرک
 بطاخمة ضییرد ار رُحْبِ احصا و دوخ باحصا
 : دندشل و غشم هبطخ نیان هب و هداد رارق

نَا ! سَ اَنَّا اَهْيَا : لَ اَقَمُّمُذْ ، هَيْلَعِ يَنْثَا وَ اَللهِ دِمَحَفِ
 يَ اَرْنَمَ : لَ اَقِ هِلَاءِ وَ هَيْلَعِ اَللهِ يَلَصُ اَللهِ لَوْسَرَ
 اَللهِ دِهَعِلِ اَثْكَادِ اَللهِ مِرْحَلِ لِاحْتِسْمِ اَرِنَا جِ اَنَّا طَلَسِ
 لَمَعِي ، هِلَاءِ وَ هَيْلَعِ اَللهِ يَلَصُ اَللهِ لَوْسَرَ هَنْسِلِ اَفْلَاخِمِ
 لِعَفْبِ هَيْلَعِ زَيْعِي مَلَفِ ، نِ اَوْدُعَلَا وَ مِثْلَابِ اَللهِ دَابِعِ يَفِ
 ؛ هَلْخَدَمُ هَلْخَدِيْنَ اَللهِ يَلَعُ اَقْدَنَاكِ ، لِيَوْقَ لَا وَ

1 ، 3 ج ، هیلد هریس ؛ 1057 ص و 1056 ص ، 3 ج ، ی دقاو ی زاغم
 ملاع و ، ی قهید قوبنلا ل ذلاد زان 632 ص ، 6 ج ، راو ذلأ اراحد ؛ 163 ص
 131 ص ، ی رولا

وا رب انځ و دروآ یاجب ار دنوادخ دم دس پ
 ادخلوسر! مدرم یا: دومرفن آزا سپو داتسرف
 درگنبدی سکره: دومرفمّلسو هلاّ و هیلع الله یّ لص
 ،درمشل لادار ادخمارحه کار یرگمتسن اطلس
 ادخلوسر تنس فلاخو ،دنکشب ار ادخ دهع و
 ناگنبدن ایمرد و ،دنکر اتفر هلاّ و هیلع الله یّ لص
 هدنیب صخشن آ و دنک لمع متس و مانگ هب ادخ
 راتفگ هذ و رادرکه هار زاهذ و دنکرایتخا توکس
 بیع و راکنا ماقم رد و دیامنن ش نرسد ار وا
 نامه هبار و اتسا بجاو ادخرب ،دیاینر بی ئوگ
 ۱. دربی م ار رئاچن اطلسن آ هک دربی ئاچ

**زا ی هذ و فورعم هب رما هرابرد ی تیاور
 ی هلا ماکدا میلعت و رکنم**

لّوا تیاور

هک دنکی م لقن ل بجن ب ذاعم زا دیمد ن ب دبع
 :دومرف هلاّ و هیلع الله یّ لص الله لوسر تساهتفگ
 هکی مادام داد ی ناغمر او هیطع امش هب ی سکرگا
 باوژ زج شن داد رد ی نعی تفر رامش هب هیطع
 رگا اما و ،تسا ل لادن آن تفرگ تشادن ی ععط
 دوب ی اهوشر عقاو رد ن کیل و دشاب هیطع ش مسا
 ن آرد ،دناه داد امش هب امش نید ععط هبار ن آ هک
 هکنیا ابو ،تسا مارحه هک دیریگم ار ن آ تروص
 و دریدن یدزا ار امش رقف هوشر نیا تسان کمم
 اب همهنیا اب دهد ی نمیان مشد سرت زار امش اپ
 دیوشن ی ضار و ،دیربدر سب سرتن آرد و رقفن آ
 ی نب هکی تسردب ،دزاسد هابت ار امش نید هوشر هک
 ی دوزب نید بایسا ی تسردب و ،دناه دمآ جوجاپ

۱. ۲۷ ص ، ۴ ج ، م لاسا ت موکد رد هیقف تیلانو

دود در زاپ، دیشاب بقارم دیاب دما دهاو خرد رودب
و ناطلس ی دوزب، دیرانگن رتارف ن آرق
م هابو ادجش ناهاو خاو هو ن آرق زاش ناهاو خاو ه
طلسم امش رب ی ناهاشدای ی دوزب. دیگنج دنه او خ
هب امش نایم رد هک درک دنه او خ ت موکد و هدش
راتفر رگید ی مکد هب دوزب نید رد و ی مکد
دیروا رد ن اشتعاطا رد رسرگا، دومن دنه او خ
ار امش دینک ن اشینامر فادرگا و دننکی م ن اتهارمگ
رگا ام الله لوسر ای دندیسرپ باحصا، دنشکی م
؟تسیچ نامفیلکت میدرک کرد ار زور ن آ

ی سیع ن ارای و باحصا دننام: دومر فربمایپ
اهراد هب و دندرک مینود هرا باب ار نانآ، دیشاب
نیا هب دنناوتب دیاش هک روظنم نیا هب دنتخیوا
دند تکرش دوزب اب تیصعم رد ار نانآ هلیسو
رضاد و، دنداد گرم هب ن تو دندرکذل وبقن کیل
ت عطا رد گرم ی رآ، دندشند ادخ ی نامرفان هب
نیلوا، تسوا تیصعم رد ی گذنر زا رتهب ادخ
تفای هار لیئارسا ی نبرد هک ی تشز و تیصعم
ناشرکنم زا ی هذ و فورعم هب رما هک دود نیا
ناونعبار مانگن بیکترم هک دما رد تروصنیا هب
دندرکی م رکنم زا ی هذ و فورعم هب رما بیدات
و هتشدانرب نانآ تقافر زا تسدل احد نیعرد و
ایوگ هک نانچ، دندیماشای م و دندروخی م نانآ اب
هدرکذ ی هانگ زگره و دناهشند هانگ بیکترم نانآ
دندرک زواجت و نایصع هک مرج نیمه هب، دنا
دوزب تنط هب دواد نابز هب ار ناشد همه دنوادخ
تخاسد راجد

ن اجهک ی یادخ هب و، لیئارسا ی نبدل احد دود نیا
هب رما هک تسا نیا ای، دنگوسد تسوا تسدب نم

رثا رد هکنیا ایدو دینکی مریکنم زای هذو فورعم
ی م طلسم امشردبار امشردارشا دنوادخن آ کرت
م ه امشن اکنید ی اعدی تحه که تساتقون آ ، دنک
دوشی مذ باجتمه ن اتقدرد

تسانیا ای ، تسواتسدب مناجه کی یادخه بو
تسدو ه دومیکنم زای هذو فورعم ه برما که
فرطه بر تمامته چره تردقه بو هتفرگار ملاظ
هرای دنوادخه که تسانیا ایو دیهدی مشقوسق
1. دیزی م ن اترگید هرای ی اهل د ابار امشردای

مؤد تیاور

نبا که تسانو ثنملا رّ دلا بباتک رد زینو
و ن کسلانبا و تاینادحو ردی راخب و هیوهار
ی ناربط و هباحصلا تفرعم ردی دروابو ه دنم نبا
شردپ زای زیبانبا زای هیدرم نبا و میعدوبا و
و هیلع الله ی لصد الله لوسر : تفگه که دنکی م لقند
ی دنوادخی انثو دمدن آ رد و دناوخی اهبطخه لآ
هدربمانار نیلمسم زای اهدعسپس ، دروا ی اجب
هچ : دومرفه اگان آ ، داتسرفریخ دورد اهنآ ربو
و مّلع ار دوخن ناگیاسمه که ار ی ماوقا دوشیم
ماکدابه ار نانا و ، دنهدی مذ داینید ماکدا و بدا
زای هذو فورعم ه برما ، دنزاسی مذ انشآ نید
که ار ی مدرم دوشی م هچ و ؟ دننکی مذ ناشرکنم
ی مذ نید ماکدا و بدا و مّلع دوخن ناگیاسمه زای
ماکدابه ی انشآ ار دوخه لیسو نیا ه بو ، دنزوما
نآ ه بدنگوسد ؟ دنزاسی مذ نآ ه بنطفتم و نید
که تسانیا ای تسواتسدب مناجه کی یادخ
، دنریگی م داینانا زای و دنهدی م دایار ناگیاسمه

1، ج 6، نازیملا ریستف ه مجرت ل قند ه 300 ص 2، ج ، روثنملا رّ دلا
ص 122

دوخنم هکتسا نیا ای دنوشی منطفتم دوخ ای
رد دنک ناشتوقعتما یقرد دواذ هکنا زال بق
هدما دور فر بنم زا هاگنا، درکم هاوخت بوقعا ایند
در بفرشتل زنم هب و

هتخادرپ وگتفگ هب مهابت رضدنآ باحصا
ملاک نیا زاش ضرغ دندیسرپی م رگیدکی زا و
ناشیا نایم رد هکی باوجاً ابلاغ و!؟ دودی سک هچ
سی سک «نپیر عشا» زج دود نیا دروخی م شوگ هب
هیقف و ملعنا شدوخ هک دنیاها، دسری منام رظنب
نیا. دننادان و هشیپافج مدرم ناشناگیاسمه و دنا
دیسر اهیر عشا شوگ هب اهاوج و لاؤس و وگتفگ
ایا هکنیا و هیضق قیقحتی ارب ناشیا زای عمج
اب هلا و هیلع الله یلصد الله لوسر نخدی ور
هدش الله لوسر روضد بایفرش، هذای هدود ناشیا
دندرک ضرعو

زای اهدع دیدومرف داریا هکی اهبطخ رد
لابند و دیدومرف دای بیوخ و ریخ هب ار نیملم
ام زای فلخت و مانگ هچرگم، هی تشز هب ار ام نا
تسا نامه بلطم: دومرف ربمایپ؟ تسا هدز رسد
نید و ملع ار ناگیاسمه هکتسا نیا ای، میتفگ هک
می نید ماکدا هب یاناد ار نانا و دیهدی م دای
ناشرکنم زای هذو فورعم هب رما زین و دیزاس
ناتندیسر زال بقو ایند نیمه رد هکنیا ای، دینکی م
ضرع، دومنم هاوخناتتوقعت رخا تبقوع هب
هدب تلهم ام هبل اسد کی سپ الله لوسر ای دندرک
تقول اسد کی مک تسد نانا ملعت و میلعت اریز
ناشتلهم لاسد کی و هتفریذپ بانجنآ، دراد مزلا
نَیْذَلَّا نَعْلُ: دومرف تولات ار هیانیا هاگنا، داد
نبا یسیع و دواد ناسدی لعیارسیا ی نبنم اورفک

نَوَهَانْتِي لَا أُوْنَاكَ .نَوُدَّعِي أُوْنَاكَ وَ أَوْصَعَا مِبْ لِكَلِذِمِيرَم
1. (نَوُلْعْفِي أُوْنَاكَ أَم سَبْبًا هُوُلْعَفِ رِكْتُم نَع

زای میمت مٹیہ نہ دمحم زای شایع ریستہ رد
نآہک ہدش تیاور ماسلا ہیلع اللہدبعی با ماما
نَع نَوَهَانْتِي لَا أُوْنَاكَ) : ہفیرشہیآ ریستہ رد بانج
ارنیا : دومرف (نَوُلْعْفِي أُوْنَاكَ أَم سَبْبًا هُوُلْعَفِ رِكْتُم
ہدشل زاناشتمذم رد تا یا نیا ہکنانآ دینادب دیاب
مدقناہانگنآ رد و تیصعملہا دوخہکنیا اب
ی مذتکرشہ مانگلہا سلاجم رد دنتشاذگی مذ
لہا ی تقوہک دوبنیا ناشمرج اہنت و ،دندرک
اب و ،دندیدنخیم ناشیورب دندیدی م ار تیصعم
2. دنتشادی م سنا ناشیا

زان اورمہک تسای شایع ریستہ رد زین و
ہیلع اللہ دبعی با ماما زادوخ باحصا زای ضعب
روضد رد ی تقو : ت فگہک دنکی م تیاور ماسلا
ہبناشتوادعو ار اصنزا وگتفگ ماسلا ہیلع ماما
ی لاعتی ادخہکی شیاتس : دومرف ترضدما نایم
لَا مُهْنًا وَ اَنَابَهُرُ وَ نَيَسِيْقِ مُهْنِمِ نَّأَبِ كَلِذِمِيرَم : ہیآ رد
تسای مدرم ہب عجار ہدرک نانا زا³ (نَوُرِبَكْتَسِيْدِ
اللہ ی لصد دمحم تثعب و حیسم تبیغ نیدامہک
نآ تثعب راطتنا رد و ،دناہتسیزی م ہلا و ہیلع
4. دناہدرکی م یرامشزور بانج

موسد تیاور

ہب رما باب رد ماسلا ہیلع ادہشلا دیسہ ملاک
: رکنم زای ہذو فورعم
ہب ی صَوًّا أَم آذِه ؛ مِحْرَلًا نِمَحْرَلًا اللہ مِسِبِ

1. ۷۸ ہیآ (۵) ہدنام ہروس

2. ۱۶۲ - ۱۶۱ ح ، ۳۳۵ ص ، ۱ ج ، ہی شایع ریستہ

3. ۸۲ ہیآ (۵) ہدنام ہروس

4. ۱۲۱ ص ، ۶ ج ، نازیملا

و؛ جَرَفْت و حیرفتی ارب ز ا مدرکنذ جورخنم
 ی ارب ز ا هذ و، شنمدنلب و رابکتسا ی ارب ز ا هذ
 و متسد و ملظ ی ارب ز ا هذ و، ی بارخ و داسف
 مّدج تّما حلاصا ی ارب نم جورخ! ی رگداید
 م هاوخی نم. دشابی م هلا و هیلع الله ی لّصد تمحم
 هب و؛ منکرکنم ز ا ی هذ و، میامنذ فورعم هب رما
 نبّی لع مردپشور و نیئا و، مّدج تنس و هریسد
 منکر اتفر م لاسلا هیلع بلاطی با

لوبة قّ د لوبق هب و دریندپ ارم هک ره سپ
 هک ره و. قّ د هبتسا رتر او از سدنوادخ سپ، دنک
 نم سپ، دیامنذ لوبق و دنک در رما نیانیا رد ارم
 دنوادخ هکنآ ات، مریگی م هشیپ ی ئابیکش و ربص
 ؛ دیامرفقّ د هب مکد، ت عامجنیا نیانیم و نم نیانیم
 رایتخا دروم ناگدننک مکد نیانیم ز ا هک تسوا و
 بتسا

و این وصیّت من است به تو ای برادر! و تأیید
 و توفیق من نیست مگر از جانب خدا؛ بر او توکل
 کردم، و به سوی او بازگشت می نمایم. و سلام بر
 تو و بر هر که از هدایت پیروی نماید. و هیچ
 جنبش و حرکتی نیست، و هیچ قوّه و قدرتی
 نیست؛ مگر به خداوند بلند مرتبه و بزرگ».¹

هجوت ل باق هتکن دنچ

ملظ ل باقم رد توکسد نلاطب: لّوا هتکن

ی لّقاء نیزاوم قبط توکسد نلاطب (فنا)

و نیزاوم رد ی ساسا لصا ی لک روطب
 روما عیمج ق بیطت و قّ د ز ا عابّتا هیلق ت لّاقتسم
 تا طابتر ا هوذ و تانکس و تا کرد و رشبت ایح

¹ ۱۵ ص، م لاسلا هیلع نیسحا تا عمل

و ترخآ و ایند روما هبل اغتشا و یدرف و یعمج
 ربل امک و تیلعف هبترم هب هءعتسم س و فذل یمکت
 قء دشابی م روح نیا و کلام نیا س اسا
 و یلقء تا طابنتسا عیمج یارب روح ناو نعب
 رشدی رطف تاز کترم عیمج و تسای رطف نینا و
 ناسنا ریمضرد هکرا گدرو ری دی دادادخ هیامرسو
 نیا تیر و حم رب تسا هءش هنی داهند و ا ترطف و
 تمر ح و حبق و قدص موز للاثم دراد رارق لصا
 و عقاو اب راتفگ قابطنا تیر و حم رب ، بذکی لقع
 رگید ترابع هب و تسای عقاو اب قابطنا مدء
 ققحت مدء ای ی جراخ رما ققحت اب راتفگ قابطنا
 رایعم ل صا و د نیا اب راتفگ قابطنا مدء و نآ
 دود دها و ذ بذک و قدص

هییضق نآ دوجو سفدی نعم هب اجنیا رد قء و
 دنمشز را زای ادج تسای نآ دوجو مدء ای ی جراخ
 هک تسای یدرف قءاصد . هییضق نآ ندوبند ای ندوب
 بذاک و دنک تقباطم نآ ی جراخی حکم اب و املاک
 تقباطم نآ ی حکم اب و ا راتفگ هک تسای یدرف
 دیامند

و ضرع ای و لام هب یءعت تمر ح للاثم ای و
 اب ناسنا لعف قابطنا مدء س اسا رب دارفا ناج ای
 و لام رب ناسنا رایتخا اریز ؛ دشابی م لصا نیا
 عاقب ظفد هییدب و هیلوال و صا زاناج و ضرع
 نیا لاعتم دنوادخ و تسای تاید هءادا و لسن
 نیا هب یءعت و هومذ عاطء ناسنا هب ار رایتخا
 و باختنا رد تیر ح اب یفانم ار روغذ و دودح
 ریغی تءتسا ی هییدب . تسای هتسناد ذافنا رب تردق
 قرف و لم ریاس زاناسنا نیم نید هب نیمز تلم
 زانان آءارجا و ، دنبیای مسم ل صا نیا هب زین

لسنءاقب و یرشدتاید رارمتسا ظفدیانب ریز
تییفیک و وحذر هبارن آزا یّطخت و ،دندادی
دنیامنی دورطم و موکحم

هیاپر بیلقء هلقسم یایاضق مامذروطنیمه و
هدش هدهاندب قّذ زا تعباتم و تقباطم لصا
و یلقء ناهر بیاضتقم هبارنیاربانبتسا
یارب یاهلأسم تینآقد هچنانچ یرطف تیمکاح
ردار دوخ دیابسفد ،تشگ حضاو و نییم ناسنا
ارن آزا یرادفرط و لوؤسم هلأسم نیالابق
کاردا سفزاریز . دهد رارقش یوخ نیعلا بصن
قّقحتع ناوم ابیّدج هلباقمنودبن آحوضو و قّذ
رارمتسا و یرشدتاید عاقب موزا لصا ابن آ
ردی ناسفدت لامک و حوری قّرت هعاسم طئارش
دروآی منزل ابند هباری اهرمژ چیه و هدوبض راعت
دوخ ندرار یضرم هکی درف دننام تسرد
رارمتسا و بیبط هبارمعجارمنودبو دهد صیخشت
آفرصد و درانگب تسدیور تسد جلاء هقیرط
یعیبط ،دنیشبن آعاقب و ضرم دشر هراظن هبار
و للاحمضا زجی شور نینچتیاغ و لآمتسا
درادنی اهجیتن اسنا راوبو و یدوبان

یلقن نیزاوم قبط توکسن لاطب (ب)

قبط ملظ ربارب رد توکسن لاطب اما و
بتسا جراخ اصحاّذ زا یلقن نیزاوم
ن آرقزای اهیدع ضاوم رد لاعتمر اگدرورد
دوخ هچرگ هکتسا هتخادرپی ناسکّمذ هبارمیرک
تاروتسد زایورپی و قّذ اب هجاوم اب اهنا
،دناه دومینار هضراعم و دانع قیرطی هلا یایبنا
،اهتماق افذو متسو یّدعتو فاحجارباربردی لو
و راننا و نانا راکرد تلاخد مدع و توکس هبار

لسر شور ابد تیدد و فارحنا عضاوم داریا
و ۶۲ تایا، هدنام هروسرد. دناهدرک عافتکای هلا
:دیامرفی م نینچ ۶۳

نِ وَدُعَا وَ مَثَلَا ی فَن وُعْرِسِیْ مُهْتَمَّ اَرِیْثِکَ ی رَتَّ وَ ﴿
لوسری ا»؛ ﴿ن وُلْمَعِیْدِ اَوْنَاکَ اُمَّ سَنْبَلًا تَحْسُلَا مُهْلَکًا وَ
(باتکلها) نانا زای رایسب هکی نیبی م وت، ام
باتشدمار دل ام ن دروخ و متسو وانگ باکترارد
هک ار هچنآ تساجیب و تشز رایسب. دنزروی م
»دنراد رارمتسان آرب و دندهی م ماجنا

وَ مَثَلَا مُهْلُوقَ نَعْرُ اَبْحَلًا وَ نَوِیْنَبْرًا مُهْمَنِیْدَ لَأَوْلًا ﴿
ارچ»؛ ﴿ن وُعْتَصِیْدِ اَوْنَاکَ اُمَّ سَنْبَلًا تَحْسُلَا مُهْلَکًا
راتفگ زار ناشیا، نانا ی هلا عاملع و نوینابر
رایسب انامه. دنکی مندی هدمار دل ام و مارح
توکسرد نانا هریس و شور تساجیب و تشز
و فلاخر اکر بوش نرسد و فلاخر اهظا مدعو
۱» بهتسیاشان لامعا

راگدروپی نعمد بر زاق تشم ی نابر هملک
تسا هدنک تیاده و ی برم و ریدم
ی م هتفگ بر رظن هطقن نیا زال اعتم ی اذ هب
دوخ هغلاب تمکدر ثا رب هک ار قلخ اریز، دوش
تیلعف و جورع هطقن یوسب ار نانا دیرفاید
؛ دومرفت بیرتن اشتلامک و نانا ی تاذ ی اهدادعتسا
لوزن رارمتسان و دبت قلخ هبنج فرصه بلا و
راگدروپی رب بر قلاطا، لامک بجوم ضیف
تسیند حیحص

ملاسلا هیلع و هلا و اثیبی لعی سوم ترصد
لک ی طعأ ی ذللا انبر ﴿: دیامرفی م نوعرف هب باطخ

۱. ۶۳. ۶۳ (۵) هدنام هروسد

ی سَدِّقَم تَاذَام رَاگَدِر وِرِپِ» ؛ (ی دَه مُمُثْ وُهَقَلْذِ عِی شَد
 ا ر ل وَا ی لَامک دوجو و ش نیر فَا و تَقْلذ هک ت سَا
 ت ا دوجو هب هَاگَنَا ، دومر ف هضَا فَا عَایشَا تَی هَام هب
 ق ل ذ ت هج ر ب هب قَاعَتَم و هیلَاو ت م ت لَامک و هب ت ر ت م
 ۱ «. د ر ک ت یَا د ه و ت ی ب ر ت ا ر نَا نَا

و هَلَا و ائِی ب ز ی لَع دوه ت ر ض د ل و ق ز ا ی و
 نَذِیَاء وُه لَّا اِیَّ بَاد نِم ا م) : د ی ا م ر ف ی م م ل ا س ل ا ه ی ل ع
 چِی ه» ؛ (مِی قَتْسُم ط ر ص د ی لَع ی بَر نَا ا ه ت ی صَا ب
 ل ا ع ت م ی ا د خ ه ک ن ی ا ر گ م ت س ی ن ی ر ا د ن ا ج د و ج و م
 ت س د ه ب ا ر و ا ع ا ق ب ر ا ر م ت س ا و ت ا ی د ر و م ا م ز
 ا ر و ا و ت س ا ه د ا د ر ا ر ق ش ی و خ ه ط ل س د و ت ر د ق
 ی م ت یَا د ه د و خ ی لَامک ر ی س د ز ا ه ر ر ق م ه ط ق د ی و س ب
 ه ا ر ر ب ه ش ی م ه ن م رَاگَدِر وِرِپِ ه ک ی ت س ر د ب . د ن ک
 ۲ «. د ن ک ی م ت ک ر د ن ق ت م و ن ی ت م ط ا ر ص د و م ی ق ت س م

ر د - ه ی ل ع ا ل ل ه م ح ر - ی ر ا و ز ب س ی ج ا د م و ح ر م
 : د ی ا م ر ف ی م د و خ «ت م ک د ه م و ظ ن م»

نِم ۵۰ ۵۶ مَتْسُم ل ک ل ا و * * * ه د ی پ ا ر ط ر و م ل ا ا ه م ز ا
 ه د د م

هک هچ ره و تانئاک زا روما همه مامز»
 ت س د ه ب د ش ا ب ی م ح ی ح ص ن ا ر ب د و ج و م ظ ف ل ق ل ا ط ا
 . ت س ا ق د ت ر ض د ه ق ل ط م و ه ر ه ا ق ت ی ش م و ه د ا ر ا
 ر ا ر م ت س ا و ت ا ی د ع ا ق ب ر د د و ج و م ل ع ا ع ی م ج و
 «. د ن ر ا د ه ض ا ف ت س ا و د د م و ا ز ا د و ج و

ص خ ش هک ت س ن ی ا ی ن ا ب ر ی ن ع م ن ی ا ر ب ا ن ب
 ک ل س م و ه ا ر ر د ت ی ب ر ت و ی ه ل ا م و ل ع م ل ع ت ه ط س ا و ب
 ن ی و ک ت م ل ع ق ن ا ق د ک ا ر د ا و رَاگَدِر وِرِپِ ه ب ب ر ق ت
 و رَاگَدِر وِرِپِ ه ب ب س ت ن م ا ر د و خ ع ی ر ش ت م ا ظ ن و

۱. ۵۰ هیا (۲۰) هط هروسد
 ۲. ۵۶ هیا (۱۱) دوه هروسد

ملاکس اسانیا رب. دیامنی مقدر ضدتیبور
أشمنزای شاندرادرک و رما تقیقذرات عبثم و
نیا. دود دهاوخ قدص و صولذ و سدق ملء
و تاکرد و راوطا مامت ردی صخش نینچ
ناگدنیوپ و قد نیلطا یوگلا و هوسا شتانکس
دشابیل ملامک ریسم

هب نینابیر هملکزا دوصقم هیانیا رد اما
کاردا و مهفت هجزا هک دوشی مقلطا ی دارفا
هب و رتارف مدرم هماء حطسزا صیخشت هوق و
یرتشید فارشا ی نید نیناوق و ی هلا فراعم
ش هوکن دروم ار دارفا نیال اعتم دنوادخ. دنراد
مهف دوجو اب امش ارچه هک؛ دهدی م رارق تّمزم و
ولطاب نید زیم و بلطم صیخشت و کاردا و
کیزا هعماجی ارب داسف و حلاص حوضو و قد
هب تریب مدعو هعماجی نادان و لهجو، فرط
و تاوهش رد لغوت و تارثکرد دورو و قنّاق
زاربا و ی هلا ی ایلوا ریسم و ی شممزا داعتبا
هیوها و ی ناطیشءار آراهظا و ی صخش ی ماهقیلس
روما حلاصا ددسرد، رگید فرطزا هلطاب
ناید و زردنا و راتفگ اب و، دیدماین رب عامتجا
عفر و فورعم هبرما و تارکنمزا ی هذوقنّاق
اهر و هلی دوزل احد هبار نانا، ی عامتجا دسافم
دیتخادرپ دوزی صخش روما هبّافرص و، دیدرک
هعماج رد هیراج عیاقو و تانایر جزار دوز و
لابق رد ی تیلوؤسم چیه ی ئوگ؛ دیدومذ رانکرپ
امش دهع ربی عامتجا هدسقم و هدسافل ناسم
فلاخل ناسم ی اشامتو هراظن هبّافرص و، تسین
و عامتجا زان دیزگی رود فرص هب و دیتسشن
نیا. دیدومذ هدنسب ندرپ ورفش یوخ نابیر گب رسد

هفسلف اذض قانتم و فلاذ دصرد دصامشل مع
تسار هار هبتوعد و بتکل ازنا و ءایبنا تثعب
1. تسامیقتسم طارص و

**زا، رکنم زای هذ و فورعم هبرما :مؤد هتکن
الله لبد هب مصتعم عامتجا تابجاو و مزاول
تسا**

ی تامولعم هکنیا رب دنکی متالاد ی عطقه برجت
و دنکی مهیته دوخی ارب ش یگدنز رد ناسنا هک
دنکی مذ هریخذ تامولعم نایم زا هک تسامولعم
ره زا ، دشاب دنمدوس ش یارب هک ار هچنآ رگم
هدرک هریخذ هکی و حذر هب و دشاب هکی قیرط
لمع اب و دشاب تامولعم نأ هجوتم ی تقو ، دشاب
اهنأ دایه بی مئاد ی لمع نیرمت و تامولعم نأ هب
هتوب هب و دوری م ش دای زا جیردت هب ، دشاب
ی کشد مه نیا رد و . دوشی م هدرپس ی شومارف
تسامع رادم ریاد نوؤشدهم هر دل مع هک میراند
دریگی متوق لمع دشاب یوق لمع هک نامز ره
ی م فیعض م هل مع دشاب فیعض لمع نامز ره و
، دشاب ی حلاص لمع کی لمع هک نامز ره . ددرگ
دساف لمع هک نامز ره و ، دوشی م حلاص م هل مع
ل احد م ی لاعتی ادخ . ددرگی م دساف م هل مع دشاب
ی ندیئور و نیمز هب ، ریز هیآ رد ار لمع و لمع
جُرْخِیدُ بَطِّیْلًا دَلْبًا وَ : هدمرف و هدزلثم نأ ی اه
و 2) ... **اَدَکْذَ لَا اِجْرُخِیدَ لَا تَثْبَذَ ی ذَّلَا وَ یَبْرَ نِ ذَابِ اُتَابَنَدَ**
یرثا ، لمع و لمع هکنیا رد میراند ی کشد زین
دنراد رگیدکی رد ل باقتم

ی تقو و تسامع لمع هب ی عاد نیرتیوق

1. ۱۳۷ ص ، ۱ ج ، توکلم رارسا
2. ۵۸ هیا (۷) فارعا هروس

نیرتهد، دشد هدید مشچ هب شرثا و دشد عقاو لمع
 دزومای می مدآ هب ار مدع نامه که ت سا می ملعم
 رد ت سا ه دش هزیگنا، دشد هتفگ که اهنیاهمه و
 می لمع و عفان می ملع که می حلاصع متجمه کنیا
 ظفد وریند مامتابار دوخن دمتو مدع، دراد حلاص
 زا که دننیببار می در فرگا، عمتجم ن آ دارفا و دنک
 مدع ن آ می وس هب ار وا، درک فالخت مدع ن آ
 و ریخ قیرط زا فرحنم صخش و، دننادرگرب
 دنرانگد و، دننکد رانگاو دوخل احد هب ار فورعم
 هکلهم رد، هومذ طوقس رکنم هاگترب رد درفن آ
 عمتجم ن آ دارفا زا کیره هکلب، دتفیید داسف و رشد
 زا ار وا، دیامذ دروخرپ فرحنم صخش هب
 دنکی هذ فارحنا

صیخشت و یریگارف هب توعد نامه نیا و
 زا می هذ و فورعم هب رما و رکنم زا فورعم
 رد می لاعتی ادخ که ت سا نامه نیا و ت سا رکنم
 ﴿: دیامرفی م و هتخاسد ن اشئرطاخ هفیرشد هیآ نیا
 نَعَنْ وَهْنِيْهِ وَ فَوْرُ عَمَلَابِ نَوْرُ مَائٍ وَ رِيْخًا يَلِيْ نَوْعَدِيْ
 ریخ زا ارچه که دوشی م نشور اجنیا زا و ﴿رِ كُنْمَا
 هنیمز نوچ. دومذ رکنم و فورعم هب ربیعت رشو
 "دومرفی م، که دوی می لبق هیآ ن ومضم و راتفگ
 "... دیوشنق رفتم و دینزب گنج الله لبد هب می گمه
 ش دارفا همه که عجمه نینچ که ت سا مولعم و
 و، ریخ ن آ رد فورعم، دنراد الله لبد هب گنج
 س که هب تسین کمم و ت سا رشد ن آ رد رکنم
 هدوبذر ظنرد هتکن نیا که مضر فیهب و دشابنیا
 و فورعم ار رشد و ریخ کنیا هجو اعطق، دشاب
 ،نید رظن بسد هب که ت سا نیا، هدناوذرکنم
 لمع بسد هب هذ، ت سا رکنم رشد و فورعم ریخ

ی ج را خ

ی ضعب (هَمْأٌ مَكْنِمٌ نَكْتًا وَ) : دومر ف هکنیا اما و
ضیعبت ی ارب «نم» هملک : دنا هتفگ نیرسفه ز ا
هبرکنم ز ا ی هذ و فورعم هبرما نوچ ،تسا
تسا ی یافک تابجاو زاریخ یوس هبتوعد ی لک
ارهق و تسین ی نیع بجاو هزور و زامذلثم و
،دنبکب ار راک نیا ی اهدع ی ا هعماج ره رد ی تقو
دوشی م طقاس نیریاس ز ا فیلکت

ولی بعضی گفته اند: این کلمه بیانیه است. و
مراد از آیه شریفه این است که: «شما با این
اجتماع صالح (و متمسک بحبل الله) که دارید،
باید امتی باشید که به سوی خیر دعوت می کنند».
هک تسا نیا دننامه ملاک نیا ن ایرج هجیتن رد
ن امروظنم هک «قُیْدَصْ کَنِم ی ل ن کِیْلَو» : میئوگب
ی شابنم تسود دیاب و تهک تسا نیا نخس نیا ز ا
«نم» ندوب هیناید ز ا رسفه نیا روظنم ارهاظ و
دشاب ی یادتبا هیوشن ،هملک نیا هک تسا نیا

هک تسا نیا دوشد هتفگ تسا راوازسد هچنآ و
ی ضیعبت «نم» هملک هکنیا رد وگم وگب و ثحب
ی ا هجیتن هبر و تسا هدیافی بی ثحب ،هیناید ای و تسا
رما و ریخ هبتوعد هکنیا ی ارب .دوشی مذی ههتنم
هک تسا ی روما ز ا رکنم ز ا ی هذ و فورعم هبر
دوب دهاوخ ی یافک بجاو اعبط دشاب بجاو رگا
نیا عامتجا دارفا ز ا ی کیاضرف هکنآ ز ا دعبنوچ
ریاس رب هک درادناعم رگید ،داد ماجنا ار روما
ار راک نامه هک دشاب بجاو زین عامتجا دارفا
دندهد ماجنا

م هیور هک تسه ی تما ،مینکضرف رگا سپ
و فورعم هبرما و ریخ یوس هبی عادش دارفا

هک دود دهاوخنیا شیانعم ارهق، دنرکنم زای هان
مایق هفیظو نیا هب هک دنتسه ی دارفا تما نیا رد
دنگی م

دارفا ی ضعب هب مئاق ل ادره رد هلاسم سپ
نیا هک ی باطخ و اهنا همه هب هن، تسا هعماج
ی ضعب نامه هجوتم رگا، دنگی م عیرشتار هفیظو
زاب، دشاب هعماج لک هجوتم رگا و، چیه هک دشاب
تسا ضعب رابتعا هب مه

رد باقع و تساوخزاب، رگید ی ترابع هب و
تسا دارفا کتکت هجوتم، هفیظو نیا فالخت
هفیظو هک تسا ی سک ن آ ز اش رجا و ش ادای ی لو
ی م هک تسا تهج نیمه هب و. دشاب هداد ماجنا ار
(بَن وَحِلْمًا مُهْ لِكِنْلُوا وَ) : دومرف هلمجل ابند مینید

، رسفم ن آ لوق هب هک تسا نیمه رهاظ سپ
دوختار و احمر د و، تسا ی ضیعبت «نم» هملک
، ی ملاک نینچ و ی بیکرت نینچ لثم رد رگا زینام
تسا نیمه ش رهاظ، دشاب هتفر راکب "نم" هملک
ملاک رد ی لیلد هکنا رگم دشاب ضیعبت ی ارب هک
نیا زای رگید ی انعم هکنیا رب دنک تالاد و، دشاب
1. تسا روظنم هملک

زای هذو فورعم هبرما بتارم : مّوسه تکذ رکنم

دراد ی بتارم [فورعم هبرما]

بجاو نیلوق تحصاً رب ن آ و ؛ ی بلق راکنا : لّوا
ی مذرامش هب فورعم هبرما عز جزای لو، تسا
ل یلد دنچ هب دور

هبرما، ی فشاکن و د فورعم هبرما اریز - ۱
تسیند فورعم

1. ۵۷۷ ص ۳ ج، نازیملا ریسفت همجرت

و [تسا] ی نیع بجاو اّمّسم ی بلق را کنا - ۲
 تسا فلاخ فورعم هبرما ی نیع بوجورد اما
 ۳- انکار قلبی همیشه واجب است، ولی امر
 به معروف در صورتی که شرائط آن موجود
 باشد [واجب می شود].

ت هارک راهظا :مؤد

أَيُّهَا لَأَوْقُهُمْ لَأَوْقَفُ ﴿ :الله لاق امك ؛ نيل لوق :مؤس
 ۱. ﴿ي شخيد وَا رُكذتِي هَلْعَا

ظيغ لوق :عبار

ررض :سماذ

حرج :سداس

۲. لتقلا :عباس

زای هذو فورعم هبرما طئارش :مراهچ هتکنم

تسا ی طئارش فورعم هبرما ی اربزا و

۱- رکنم زای هان و فورعم هبرما هکنال وّا

؛ دشاب «رکنم و فورعم» هبرملاء دوخ

؛ هيفلاخل ئاسم رد دشاب هتشاد ملاء - ۲

۳- ربرصم ای، دشاب هتشاد تيصعم هبرنايتا

، نیا زای ریغ تروصد رد اریز ؛ دشاب تيصعم

؛ دشاب هدرک هبوتتسا نکم

؛ شریثأت دشاب زیاج - ۴

هتشاد لام ایاضرع ای اسفند ررض زانما - ۵

دشاب

رما ءادهشلا ديسد تررضد :دیوگی سکرگا سپ

نیریخان یطرشهکی تروصد رد درک فورعم هبر

دوشی ملصاح ههیش دنچ، تشادن دوجو

۱. ۴۴ میا (۲۰) هط هروسد
 ۲. ۲۶۸ ص، ۴ ج راونا ع لطم

- تافانم تسا قلخ رب تّجد هک ماما ل عفا - ۱
ریخا طرشد و دوجو رب دراد
- هبر ما زاوج مدع رب دراد تلّاد هّلدانیا - ۲
زا و ، ریخا طرشد و نادقف تروصد رد فورعم
، دشاب مارحو ال عفا هک تسا نآ مزلا و ، دزر سد ماما
ل طابم مزلالا و
- اریز ؛ هّمئا ریاس و وال عفا نایم عقاوی فانت - ۳
دندرک هّیقت اهنا هک
ب اوج اّما و

- هکلب ، تسین تّجد قلاطلا ای لع ماما ل عفا - ۱
دوشد مولعم نآ هجو هک تسا ی تروصد رد
- نیطرشد نادقف هکنا رب تسا مئاق هّلدانیا - ۲
تسا بانجن آ دوخ هب صّ تخم
- تافانم بانجن آ هّیقت مدع اب هّمئا ریاس هّیقت - ۳
دنکی م قرف همنزرا و هکنما بسحب اریز ؛ درادن
- رگا ^۱ (هکلهتلا ی لآ مکیدیاب اوقلت لاو) اّما و [۴-]
تسا صّ صخم ، دشاب هتشاد ماما هب تبسن مومع

طیارشد ریاس : مچنپ هتکن

هبر هذ ، ن زب ریغ هبر ار تساجذ : دآدح ملاک
تدوخ

هبر ارچ ! ن زب ریغ هبر ار تساجذ : دندومرفی
!؟ ی نزی م تدوخ

ی رما حلاصا رد ی نیبی م هک ی عقوم ره رد
ای و ی لخاد و ی گداوناخ روما زامعا روما زا
نایم تسا رنّاد رما ، ی جرابخ و ی عامتجا روما
رب ای دوشد دراو تسفند رب داسف و ی گدولآ هکنا

۱. ۱۹۵ هیا (۲) مرقد هروسد
۲. ۲۸۷ ص ، ۴ ج راونا ع لطم

هک دنسپم تدوخس فذی ارب ار یگدولاً نآ، ریغ
رما یدی یئاجرد رگا! تسینن اربجل باقرگید
یئامنیم هک ار یرکنم زا یهنذ و فورعم هب
مهرد و راکفان دشن اشیرپ و تینابصد مزلتسم
ی اربش ررضنیا و، تسوتن هذی اقصن تخیر
نایتا رثا ردی و هب هک یررضنیا اتسا رتشیب و ت
راکنیا اتسد؛ دوشیم دراو تیانبج و مرجنآ
!درگمن آنومارپ و رادرب

رب هک اتسا ی تساجنم کدر در او ررضنیا
یم دوخرب ار نآ ارچ؛ دوشیم دراو وتس فذ
ی و دروخب یرگید رب ررضنیا رانگب!؟ یدی دنسپ
ناسنا سفن تراهط، رما هصلاخ و! دوشد سفن جن
هب درادن ققد ناسنا و، اتسا مدقم زیچ ره رب
هدولاً ارش دوخ هب جراخ حلاصم تیاعر تهج
، لباد و لعفرد سفن هیکزت و ریهدت اریز. دیامن
اما؛ دشابیم هذخاوم و لاوس و بلط دروم
جئاود ردی عس و ی عامتجا روما هب یگدیسر
هک اتسا ی روما اهلائما و بسک و سیردت و مدرم
ی سرپزاب و اتساوخزاب دروم ناکما تروصدرد
طنارشرد هچرگ تروصد رهرد هذ، دوشیم عقاو
.دشاب هکنم ریغ

رد دنیبیم و دنادیم یسک رگا تروصنیا رد
دوشیم هدولاً ش سفن روما نیا رد ن دش دراو رثا
و ناقیا و نامیا و دیحوت و لماکت و یقرتزا و
یمن زاب هشینا و لد نوکس و رطاخن انیمطا
قلخ جئاود هب هک اتسا مزلا و ارباملسم، دنام
رگا اما و؛ دیامن مادقا و مایقن اکمل ا ردقی اء ادخ
هسیکزا مزلتسم روما نیا رد لوخد هک دید
تسدزا ار یهلا یاهه یامرس و اتسا ندروخ

و چيگ و ، ادخزا تلفغ مزلتسم ی نعی ، تسان داد
 هطوغ و ن آ فراخز و ایند روما رد ن دش گنم
 ربضرفنیا رد ، تساتارتک ملاء رد ن دروخ
 و دشورفب روما نیدب ار دوخ هک تسین زئاج و
 دیامن هلدابم

صخشزا جراخرد بوخ راک : لاوا اریز
 دحوم و ی هلا صخشزا ی نعی ، دنزی م رسد بوخ
 جراخرد رمان آ تروصنیا رد . ن یقی بحاصد و
 اما . داد دهاوخ و کینتارمژ و دش دهاوخ رثا اشنم
 هک دنز رسد تارتک رد رمغنم صخشزا رگا
 و ی هلانافرع و ادخ و سفنزا تلفغ مزلتسم
 ن آ رگید ، دوب زمانل ادرد بلقروضد و تولخ
 و هدولاً رمان آ ؛ تسین ن سحتسم رمان ، رمان
 دزنو دشابریگمشچشرهاظ هچرگ ، تساتشز
 نیرتهبزا قئلاخ هماء و مدرم ی مومع راکفا
 دیاباسد هبتابوتم

تسان یتمدقم س خا عبات هجیتت هکنا تلء هب
 و . تامدقم زانیرتتسپ عبات ی نعی (ن یسد اب)
 مامتزا جراخردرهاظ هب یراک هک ی ماگنم
 ن آ ، ل ماعی لو هدوب هتسارآ ی ئابیز و ن سحطئارش
 ریغ دصاقم ای و سفن ی او ه ای و ایر یور زان
 تساتشز تقیقرد لمع ن آ ، دهد ماجنا ی هلا
 ی مذ ی اجب دوخزا و کین و دیفم رثا و ، ابیز هذ
 ءارآ هچرگ ، دش دهاوخند¹ (س انلا ع فنی ام) و ، دراذگ
 رامش هب ابیز و بوخ ان آ ی مومع راکفا و
 تسابارخ هک تسنا تیعقاو ، طانم اریز . دروا
 دهاوخند لوبقم تمایق فقوم و دنوادخ دزنرد و

1. ۱۷. ۱۳ (دعر هروس)

هذ دریگیم تروص ابیز صخشد زا ابیز راک .دش
 تروص هب چراخ رد هچرگ ،ابیزان صخشد زا
 زای ناهه یارید ماسقا و عاونا هب ار دوخ رهاظ
 یو ،روک مشچ رب همرسد .دشاب هدز هلسوی ناییز
 یرثان ایانیبان اوربا رب همسو و ؛دنکی مذانیب ار
 دهنی مذی اجب ن اشنامشچ روند و دید رد

ی م ی هلا میظع ناقرف رد هک تساجنیا زا
 مَكْرُضٍ لَا مَكْسَفًا مَكِيَاءَ اَوْ تَمَاءَ نَيِّدًا اِهْيَآي ﴿: دیامرف
 ؛﴾ مَتَيِّدَتَهَا اِذَا لَّضَنَمَ

داب امش رب !دیه دروآ نامیا هک ی ناسک ی ا»
 رد هارمگ ی هارمگ ن اتدوخ س و فذ ن تفایرد
 ی مذی بیسآ امش هب ،امش ن تفایر تیاده تروص
 1« .دناسر

اَوْقَ اَوْ تَمَاءَ نَيِّدًا اِهْيَآي ﴿: دیامرفی م اُضِيَا و
 هدروآ نامیا هک ی ناسک ی ا» ؛﴾ اَرَاذَ مَكِيَهَا وَ مَكْسَفًا
 2« !دیئامنظ فحش تآ زا ار ن اتلها و ار ن اتدوخ ،دیا
 رد دنراد قافتا ملاء ی لاقع مامت :ایناتو
 ای و ن اسنا دوخ ربی عطق ررض ن ایمرمان ارود
 دوخ زا ار ررض ن آ یریگولج ،ن اسنا ریغ رب
 ریغ زا ررض ع فذ زا تسامدقم

هک تسای تروص رد لئاسم نیا مامت هتبلأ
 دراو ررض زا دشاب رتشید ن اسنا رب دراو ررض
 لاثم .یو ی ارب هلسا صحت عفنم زا ای و ریغ رب
 و ،دش تسکشرو رانید ن ویلیم کی رگای صخش
 مینادیم و ،تسا رانید رازھ ن اسنا هیامرسد مامت
 عفر ریخ رما رد و دهدب مه ار ن آ مامت رگا
 رثوم ،دشاب رثوم دهاوخب یو ی گتسکشرو

1. ۱۰۵ هیا (۵) هدنام هروسد
 2. ۶۶ هیا (۶۶) میرحت هروسد

ن آ ر بار بر از ه ر بار برد رانید راز ه ،دوب دهاوخذ
 یرثا هجوچی ه ب ه کذا ربه ولاء و ،دنکی مذی راک
 ای و هتسکشرو درم نادنز و ی نازگذ عفر رد
 نیا دوخ ،دنکی مذ و ا ن ابوسنم ل ایخ ش یاسا
 ار ش اهلئاء و هومذ نیشذ کاخ ار صخشد
 رد ؛دیامنی می نازگذ و ی تسدگنت و رقفش وختسد
 دوخ ی ارب ار دوخ ه یامرس دیاب تروصن یا
 هلئاء و دوز رب دراو ررض بجوم و ،درادهگذ
 دوشذش ا

تسکشرو رانید راز ه هدی صخشد رگا اما و
 بوخ ،تسا رانید راز ه ن اسنا ه یامرس هامت و ،دش
 وای گتسکشرو عفر ی ارب ار ن آ زا میذتسا
 ار ی راتفرگ نیا زا متسیب کی هک ارچ .دهدب
 هچرگش دوز رب ه دراو ررض و ؛هتخاسد عفترم
 لایع و لها تکلاه بجوم ن کیلو ،تسا مسم
 روطب کاروخ و دروخ رد دنناوتی م اهنأ ،هشذ
 راشف دوز رب و دنزاسبی دوبمکل محت و داصتقا
 دوزتاجذ هک همیظع تبوتم ن آ ر بار برد ،دنروآ
 .تسا هتسکشرو صخشد ن ادناخ و

زان آ ریغ و «راحب» رد :دیوگی مقث دحم
 شیوخ دنزرف هبتسا ترضحناً ی ایاصو هلمج
 :دومرف هک

ضَرَّعَتْ لَا وَ ،بِأَوْنَا یَءَ رَبِّصَا !یُئِبْ ای
 هُتْرَضَمَ یَدَّلَا رِمْلَا یَلَا کَاخَا بَجْتِ لَا وَ ،قِوْقُحْلِ
 !هَلْ هِتَعَفْتَمْ نِم رُتْکَا کِیَءَ

هیلع نیدباعلا نیز و نیدجاسلا دیس ترضح
 و تالاکشم رب !نم هدید رونی ا» :دومرف ماسلا
 قوقد ضرّعتم و ،شباب ابیکش راگزور بناصم
 هکی رما رد ار ترداربتوعد و ،وشم نارگید

ی ارب ن آ ت عفنم زا ر تشید و ت ی ارب ن آ ت رضم
۱ «! ن کم ت باجا دشاب ی و

ی ر آ لای ن ک و «: م لاسلا هیلع ن ینمؤ م لاریما زا
«ی سفند داسفاب م کحلاصا

و: دیامرفی م م لاسلا هیلع ن ینمؤ م لاریما و
! ی سفند داسفاب م کحلاصا ی ر آ لای ن ک

ح لاصا ار امش هک ت سین ن آ ن م رظن ن کیلو «
«! دشاب مدوخ داسفاب مزلتسم هچرگ م نک

ی ا هبطخ ن مض ت رضح ن آ زا هرقف نیا و
الله ی لعا - سی ضر دیس هک «ه غلابلا جهن» رد تسا

:تسا هدرک و گزاب ت رابع ن یدب - ه ماقم

م ک: «ب ا ح ص ا م ذ ی ف م ل ا س ل ا ه ی ل ع ه ل م ل ا ک ن م و «
ب ا ی ن ا و ه د م ع ل ا ر ا ک ب ل ا ی ر ا د ت ا م ک م ک ی ر ا د ا
ن م ت ک ت ه ت ب ن ا ج ن م ت ص ی د ا م ل ک ؛ ه ی ع ا د ت م ل ا
! ر خ ا ع

، م ا ش ل ل ه ا ر س ا ت م ن م ر س ن م م ک ی ا ع ل ط ا ا م ل ک ا
ه ب ض ل ا ر ا ح ج ن ا ر ا ح ج ن ا و ه ب ا ب م ک ن م ل ج ر ل ک ق ل غ ا
ن م الله و ل ی ل ن ل ا . ا ه ر ا ج و ی ف ع ب ض ل ا و ا ه ر ح ج ی ف
ل ص ا ن ق و ف ا ب ی م ر ن ق ف م ک ب ی م ر ن م و ! ه و م ت ر ص ن
! ت ا ی ا ر ل ا ت ح ت ل ی ل ق ؛ ت ا ح ا ب ل ا ی ف ر ی ت ک ل الله و م ک ن ا و
ی ن ک و ، م ک د و ا م ی ق ی و م ک ح ل ص ی ا م ب م ل ا ع ل ی ن ا و
! ی سفند داسفاب م کحلاصا ی ر آ ل ا

ن و ف ر ع ت ل ا . م ک د و د ج س ع ت ا و ، م ک د و د خ الله ع ر ض ا
ل ط ا ب ل ا ن و ل ط ب ت ل ا و ؛ ل ط ا ب ل ا م ک ت ف ر ع م ک ق ح ل ا
! ق ح ل ا م ک ل ا ط ب ا

د ن نام م نک ت ا ش ا م م و ا ر ا د م ا م ش ا ب ن م ر د ق چ «
ن ا ش ن ا ه و ک ه ک ی ن ا و ج ی ا ه ر ت ش ا ب ت ا ش ا م م و ا ر ا د م

1. ۱۱ ص، ن یدباعلا نیز ماما ترصدت لاو ا ح ا ، ۲ ج ، ل ا م ل ا ی ه ت ن م
2 ، ه د ب ع د م م خ ی ش ه ق ی ل ع ت و ر ص م ع ب ط ز ا و ، ۶۷ ه ب ط خ ، ه غ ل ا ب ل ا ج ه ن
۱۱۸ و ۱۱۷ ص ، ۱ ج

می‌چیحصد رهاظ هبی لو ت سا حور جمل خاد ز ا
ی‌ها سابل اب تا شامم و ارادم دننام و ،دنیا من
،دنز و دبار اهنآ فرطر هزا هک ه دیسوپو ه دوسرف
می‌هراپو هتفاکشو دروخی م ر ج ر گید فرطر ز ا
!دوشد

امشد رب م‌اشد ن‌ایه‌اپس ز ا ی‌ها پسد تقو ره ایآ
امشد ن‌ادر م ز ا ک‌یا کی ،دنوشد فرشم و دننک روبع
،دیدنبی م دوخی وور ر بار رد و دیزخی م‌هنا خرد
و دزخی م‌ش خار و سرد هک ه دام رامسوس دننام و
رد زین امشد ،دوشی م‌ن‌ه‌نپ‌ش‌ه‌نلا رد هک راتفک
!؟ دیوشی م‌ن‌ه‌نپ‌دوخی‌ها ه‌ا گیفخم

دیه‌او خب امشد هک ت سا ی‌سکل یلذ ادخ هب دنگوس
ی‌ریت تباصا دروم هکی نمشد و !دینکی ر‌ایار وا
ت سا ه‌دش باترپ و ا هبی ریت ،دریگر ار قامشدن و چ
عضوم ش باترپ ع قوم رد و درادن‌ا کیپ شین هک
امشد ادخ هب دنگوس و .ت سا ه‌تسکشش رتو رد ی‌و
اه‌غ‌ا برد ج‌رفت و ح‌یرفتل‌ها و دیمز بل‌ها رایسب
ربص و ل‌محت و دیمز ر ل‌ها م‌ک و ،اه‌ا گشدرگ و
.رازراکی‌ها م‌چرپ و گنج‌ی‌ها اول‌ریز رد

و حَقّاً و تحقیقاً من بصیر و دانا می‌باشم به
آنچه شما را به صلاح آورد، و کژی و کاستی
شما را راستی و استقامت بخشد؛ ولیکن نظر من
آن نیست که در راه اصلاح شما خودم را فاسد و
تباه سازم (و به واسطه ارتکاب گناه، قیامت‌م را
برباد دهم).

،دیاسب ت‌لذم کاخ هب ار ن‌اتیا هره‌چ دنوادخ
دوبان و کلاه و هابت ار ن‌اتیا هره‌ب و ظروف و
ق‌د ،دیاه‌تخانش ار ل‌طاب هک ی‌رادقم ن‌ا امشد .دنک
ل‌اطباً ددرد هک ی‌اهز ادنا ن‌ا و ؛دیاه‌تخانشن ار

و لاطباً ددرد ، دياه دمآر ب ق د للاحمضا و
«! دياه دومند مایق ل طاب للاحمضا

امب ماعلای نای و : هر قف ح رش رد دیدحای با ن با
: دیوگی م م ک ح ل ص ی

امش هک تسا ریشمش طقف : دیامرفی م ترضد
هتفگ تسار ترضدن آ و . دروآرد ح لاص هب ار
ح لاصا ن آن و دبروما زا ی رایسب هک ارچ ؛ تسا
ی م هک ی رکشا اب ج اجد هک روطن امه . دوشی مند
لمع دندیزرو دعاقت و دنوشد ج یسب بلهم اب تسیاب
زور هس زا دعب : داد رد ادنی و ی دانم هک ؛ درک
ی ارب شنوخ دشاب هدشن ق حلم بلهم هب س کره
ار و ا ریغ و ی باض ن ب ریمع و ، تسا رده ام
باتش اب بلهم یوس هب مدرم ل ا د ن یا رد . تشک
دندش ق حلم و ا هب هدش ج راخذت عرسد و

هپور و باد ماسلا هیلع نینمؤمار یما اما و
نوخ هک ایند نابطت سایر دننام هک تسینن آ شا
ار دوز باحصا ن و خمه و ا دنکی م ل ا د ار اه
ش تلود ماظتنا و تردق تهج هب و دیامن ل ا د
لای نکلا و : دیامرفی م اذهلغ ، دیلایید راک نیدب تسد
و داسفا هب ی نعید ؛ ی سفند داسفا ب م ک ح ل اص ا ی ر ا
هچنآ رخا ات - ل باعتم دنوادخ دزدنم نید ی بارخ
تسا هداد ح رش اجنیا رد هک ار

هیلع نینمؤماریم ی لاوملا ی لوم ترضد
و دوزت ما تعفم قیرط بوخ اجنیا رد ماسلا
م ادقا و مایق ن کیلو دنادیم ناشیا زا ار رض عفد
دوجو ی ارب تسا ی رض مزلتسم ، راک ن آن هب
و سفند داسف مدع تهج هب اذهلغ . ش سدقم سفند
یروط هب ن اشروما ح ل اصا هب تسد ، رض ل محت

1. دنزی مذ، دنادی م ش دوخ هک

ناملای تایید و ریطخ هفیظو: م شش هتکن

تعیرش ی نابم ن اراده تشر رسد و ی نید

ی نید ناملای فیلکتن ان مؤمریما تارقن یارد

بتارم رد ار تعیرش ی نابم ن اراده تشر رسد و

ار نانا و، هدمذ نشور ی هاگآ و تفرعم هفلتخم

تیاده و داشرا هک دوخ ی تایید و ریطخ هفیظو هب

داد و لدع هماقا و تنس ی ایحا و دارفا و هعماج

،تسا دنسپان و تشز راک و روج و ملظ لاطبا و

ار مدرم هبلاطم و عقوقت و، هدرک هبنتم و هجوتم

هدومذ دزشوگ، نانا زا ملظ ی اشفا و ققن یبیت رد

تسا

ود، حبیقه و رکنم زا ی هذ و فورعم هب رما

و؛ تسا بهذم تآیرورض و نید عورفزا عرف

و تعیرش هزاریش، هلاس و نیا تیاعر نودب

عامتجا موق و دوشی م هتسگ م ه زا تیندم

طوقس و طاطحنا ریس هعماج و، ددرگی م لزلزتم

ناودع و ملظ رد ملاظ و دریگی م شپید رد ار

ی م رمتسم دوخ ن امرح رد مولظم و مکحتسم

لوصو زا اهدادعتسا ی هعماج نینچ رد و؛ ددرگ

ی ط زا ی ناسنا س و فذ و دننامی م زاب تیلعف هب

،تکلاه و راوب و ددرگی م مورحم، دشر ل حارم

دوبدهاوخ اهنا لأم و عجرم

امش نایم زا دیاب»: دیامرفی م هفیرش هیا رد

و دنکت و تعدی کین هب ار مدرم هک دنشاب ی هورگ

رذح رب تشز راک زا و هدمذ فورعم هب رما

2. «دندراد

1. ۲۳۵ ص، درجم حور

2. ۱۰۴ هیا (۳) نارمعل آ هروس. ۱۰۳ ص، دیواج تایید

ظیغ و مشختدش زار دوزخ که در اذن مہار ی
 ہب ناہار مگ تیادہ رد دہج و دج طرف زار ای و
 لہا یار بی لاعتی ادخہ کنیا زار بزادنا تکلاہ
 نانا تیادہ نآرد کہ ہدرک ضررفاری ہار نامیا
 ہدومذ ریدقتاری ہار مہ نارگید یار ب و ،تسا
 ابہ کنیا زار زین و ،تسا اہنآ تلالاض نآرد کہ
 نتخادر پہ بر ما ار نینمؤم "مکسفناً مکیأء" ہلمج
 کہ دوشی م ہدیمہفی بوخب ،ہدومذ دوزخ سفن ہب
 سفن نامہ ہدومرفر ما نآ کولسد ہب کہ ی ہار
 ہار راہنز :دوشی م ہتفگی تقواریز ،تسا ن مؤم
 ہذتسا ہار دوزخی رادہگدش یانعم ،نکم مگار
 ی م کہ مہ اجنیا رد سپ ،ناور ہار زار ندشن ادج
 ،دیہد تسد زار اناتیاسفن کہ راہنز :دیامرف
 ،ور ہار ہذ دنتسہ ہار نامہ اہسفن دوشیم مولعم
 یطار صد اذہ نآ و ﴿ :ہیآ رد انعم نیاریظنہ کنانچ
 نَعَمْ كِبٍ قَرَفْتَفْ لُبْسُلَا اَوْعِبْتَفْ لَا وَ مُوعِبْتَفْ اَمِیْقَتْسُم
 دروخی م مشچ ہب ^۱ ﴿ہلیبسد

سفن نامہ دنوادخیوسد ہب ناسنا قیرط
 نآ و ﴿ :دسری م ریسہ ی اہتتم ہب کہ تسا ناسنا
 ﴿ہی ہتثملا کبیری لیا

دوصقم ،ناتسفن داب امش رب :دومرفرگا سپ
 زار دوزخ سفن دینک تمزلام امش کہ تسا نیار
 زار ہذ ،تسا امش تیادہ ہار امش سفنہ کنیا تہج
 تیادہ ہار ناور ہر زار یکی سفنہ کنیا تہج
 نینمؤم ی لاعتی ادخرگا رگید ترابع ہب ،تسا
 ی م رما تیادہ ہار ظفد ہب کیرحت ماقم رد ار
 سفن دوشی م مولعم ،دوزخ سفن تمزلام ہب دنک

۱. ۱۵۳ ہیا (۶) ماہنا ہروس

کولسد ار نآ دیاب هک تسا ی قیرط نامه ن مؤم
 یریسد طخ و قیرط ن مؤم سفن نیا رب انب ،دیامذ
 ن مؤم سفن ،دوشیم راگردورپ هب ی هتتم هک تسا
 هب ار وا هک تسا ی هار ،تسوا تیاده هار
 دناسری مش تداعد

ن شور روطب ار ی بلطم ثحب دروم هیآ سپ
 نآ هبل امجا هب نیریز تایآ هک تسا هدرک ناید
 زُظَنَّتْ وَ اللَّهُ أَوْقَتَا أَوْتَمَّا نَيِّدًا أَهْيَأُ أَيُّ ﴿﴾ :دناختادریپ
 * نَوْلَمَعَتَا مِبْرُيْبَخَ اللَّهِ نَّإِ اللَّهِ أَوْقَتَا وَ دِغَلَّتْ مَدَّقَا مَسْفُنْ
 مُهْ كِلْوَأُ مُهَسْفَنًا مُهَسْنَأَفَ اللَّهِ أَوْسَنَ نَيِّدَاكَا أَوْنَوَكْتَا لَا وَ
 يَهْتَجَا بُأَحْصَا وَ رَأْنَا بُأَحْصَا يِ وَتْسِي لَا * نَوْقِسَافَا
 دهدی م روتسد هک ،¹ ﴿نَوْزِنَافَا مُهْ يَهْتَجَا بُأَحْصَا
 هک ار وا حلاصل امعا و هتفرگ رظنریز ار سفن
 هشوت نیرتهب و) تسوا ی ادرف هشوت و هیامرس
 یارب اریز ،دندد رارق تبقارم تحت (تسا اوقت
 ردی نآ ره سفن و ،تسا ی یادرف و زورما سفن
 شریس ی اهتتم و ،تسا تفاسمی طرد و تکرحد
 باوژن سد تسوا دزن نوچ ،تسا ناحبس ی ادخ
 تشهبی نعید

ار هار نیا هک تسا مز لا ناسنا رب نیا رب انب
 هظح و دشاب دوحی ادخ دایب هر اومه و هداد همادا
 و تیاغ ناحبس ی ادخ نوچ ،دنکن ششومارف ی
 می مذ دایزا ار فده لقا ناسنا و ،تسا فده
 ثعاب فده ندرک شومارف هک دنادی م اریز ،درپ
 ی سکرگا باسد نیا یور .تسا هار ندرپ دایزا
 شومارف مه ار دوح دنک شومارف ار دوحی ادخ
 و داز دوح نیسپاو زور یارب هجیتن رد و هدرک

1. ۲۰ - ۱۸ تایآ (۵۹) رشد هرود

و ،تسا هتخودنیز دشا ب ش یگدنز هیام هک ی اهشوت
 رد مه (ص) الله لوسر .تسا تکلاه نامه نیا
 دناهدرک لقنار نآ ی نس و معیش هک ی تیاور
 هک ره ؛هبر فرع دقف هسفن فرع نم :هدومرف
 انعم نیا و ¹.هتخانشار دوحی ادختخانشار دوح
 تباثار نآ مامت ربت و دایز تقد هک تسپاهتکن
 رد ناسنا اریز ،تسا یکیدز نرابتعا هب و ،دنکی م
 هتشداد دادتما ی اهطقنر هب هچرگا ش یگدنز ریسم
 شیوخ ی گدنز تداعسد و ریخ زج ی مه چیه دشا ب
 رهاظب ش یاهر اک دیاوع و عفانم هچرگا .درادن
 هراب نیا رد مه ی لاعت ی ادخ .دوشد نارگید دیاع
مُتَأَسَا نِإِ وَ مَكْسَفْنَإِ مُتَسَدَا مُتَسَدَا نِإِ :دیامرفی م
(2) اهلف

هک ی رارطضا تسا ی قیرط ،الله ی لا قیرط
یِإِ حِدَاکَ کَنَّا :دنهنی م هاگ نآ رد رفاک و نمؤم
هقیلمف احدک کبر

ناسنا قیرط :دوشی م هداقتسا تایا زا میتفگ
 زج اریز ،تسا ناسنا سفن نامه دنوادخ یوسب
 ناسنا قیرط هک تسیند ی رگید زیچ ناسنا دوح

¹ هیآ لیز رد ی ناور ثحب رد ۱۸۲ ص ، ۶ ج ، نازیملا ریسفت رد
 «ررد و ررغ» رد: دناهدروا ﴿مَكْسَفْنَإِ مُتَسَدَا اَوْتَمَاءَ نِیْذَلَا اِهْيَآي﴾
 نم :دومرف هک ماسلا هیلع نینمؤملاریما زا تسا هشد تیاور ی دما
 «.بُہْرَ فَرَءَ هَسْفَنَ فَرَءَ»

دناهدرک تیاور مه ربمیپ زا هماء و معیش و :[ی نارهط هملاع] لوقا
 لاحم هب قیلعت :دناهتفگ عاملاع زا یضعب و ؛روهشم تسا ی ثیدد نآ و
 هطاحا هطاحتسا رطاخ هب تسا سفن تفرعم هطاحتسا ش دافم و تسا
 ربمیپ لوقا هب لاوا تسا دودرم راتفگ نیا و .هناحبسد دنوادخ هب هیلمع
 ؛بُہْرَ یِ مَكْفَرَعَا هَسْفَنَ یِ مَكْفَرَعَا :رگد تیاور رد ملسو هلا و هیلع الله ی لصد
 ی م ی لاعت دنوادخ لوقا ضیقن س کع ی نعم رد ثیدد نیا هکنیا هب ایناژ و
 ﴿مُهَسْفَنَا مُهَيْسَنَآفَ اَللّٰهُ اَوْسَدَنَ نِیْذَلَاکَ اَوْنُوکَتَا لَا وَ﴾ :هک دشا ب

ص رد و ،دناهدومرفی عماد ثحب ثیدد نیا مرابرد هملاع ترضد
 دناهنفرگ لیلد و دهاشد هراب نیا رد ی اهریثک تیاور ۱۸۶
 باتک رشد و همجرت هاگنعبط «دابعلأ داصر م» رد زین ،ثیدد نیا و
 .تسا هدمآ ۵۳۵ و ۴۱۳ و ۱۸۵ و ۱۷۴ و ۳ ص رد
² ۷. هیآ (۱۷) عارسا هروسد

و نوگانوگی تار و طتی اراد هک تسوا دوخ، دشاب
 ،نینج ی زور ،فالتخم تسای لچارم و تاجرد
 دوشی مریپی نامز و ناوجی نامز ،کدوکی زور
 ،دهدی م تایده مادا خزر ب ملاعر د ن آ زا سپ و
 ای و تشهدرد ن آ زا سپ و تمایقرد ی زور و
 ن آ تسا نیا ه صلاح ،دربی م رسب خزود رد
 ی اهتنا ات دوجو ودب زان اسنا ره هکی تفاسم
لَکِبَرٍ ی لَإِنَّ أَوْ همیرک هیآ یاضتقم به هک شریس
 ،تسای لاعتی راب سدقم تحاسد به برق **ی هَتْمًا**
 هک تسا ناسنا نیمه و .دیامپی م ار تفاسم ن آ
 و ،دراذگی مندق ی اج چیه به ریس طخ نیا رد
 رگم دیامپی مندق ی نشور و کیرات هار چیه
 هکی بلق ی لامعا اب تسا مأوت اهنا همه هکنیا
 و ،رگید ی بلق روما و تادافتعا زان دنترابعا
 ای و ح لاصد ای ی ندب ی لامعا اب تسا مأوت نینچمه
 دب هچ و بوخ هچ شرتا هکی لامعا ،ح لاصد ریغ
 .تسوا ی ادر ف هشتوت

نامه شراگدرو ری یوسب ی مدآ قیرط سپ
 و فده و تیاغ ناحبس ی ادخ و ،تسوا سفند
 ی اهار دننام قیرط نیا و ،تسوا ریس ی اهتنم
 ،قیرط نیا ی ارب لاوصا و ،تسیند ی رایتخا رگید
 ار ود ن آ زا ی کی ی سکا ات تسیند ی ریظن و هیش
 ی روطنامه قیرط نیا هکلب ،دنکرایتخا و باختنا
أَحَدُکَ لَکِبَرٍ ی لَإِحْدَاکَ لَکِنَا نَاسِنِلَا اِهْیَا ای هیآ زا هک
 تسای قیرط دوشی م هداقتسا ¹ **ی هِقْلَامَف**
 ،تسیند ن آ ندومیپ زج ی اهر اچ و ،ی رارطضا
 و ،ل فاغ و هاگآ ،رفاک و نمؤم هک تسای قیرط

1. 6. هیآ (84) قاقشنا مروسد

هیا . د نراد تکرش ن آ رد همه و همه هصلاخ
 کیرحت و شر افسد ار مدرم دهاوخی مذمه هفیرش
 رگید ترابعد و . دنچیند رسن آن دومید ز ا هک دنک
 دنکی مذ کولسد ار هار هکی ناسک هک تسین نانچ
 نیا ز ا ار اهنأ دهاوخب هیا و دنشاب هیا رظن دروم
 دنتسه هار رد همه میتفگ اریز ، دنکی هندی چیپرسد
 دوشی میتفگ دنکی میور جک هکی ناسک هب و
 ار نینمؤم دهاوخی هصلاخ و ورب هار تسرد
 دهدی هگآ دناهتشاد تلفغن آن ا هکی تقیقدهب
رد ریسمنیا هب هجوت و تافتلا زراب ریثات
ناسنالمد

ی تقیقدهب ، تقیقدهب نیا میتفگ هکی روطنامه
 لا و تباثی نیوکت قیاقدریاسد دننام و یجراخ
 و دوبرد ناشلهج و صاخشا لمء و تساریغتی
 نتشادهجوت و تافتلانکیله ، درادنتلخدن آن دوبند
 ریثات هکلب تسین نانا لمد رد رثایب مه نباشد
 هناگیهک تسامولعم و دراد اهنأ لمد رد یزراب
 تسالمد ، تسوالمد نامهناسنالمد سفدی برم
 لمد ، دروآمی م راب دوخخند قباطم ار سفدهک
 هکی تیاغ و رملاا سفد و عقاوا ب رگا هک تسا
 یراگزاسد و تقباطم دوبن آن یارب عنصد و داجیا
 دنکل امامکتسا یلمدنینچ اب هکی سفدشاب هتشاد
 یمامت شاداپ و هدوب تخبکیند و دیعدی سفد
 ار شیعاسم همه هجیتد و هدشل محتم هکی تامحر
 ی مذی ررض و نارسخ هار نیا رد و دبایی م رد
 عضاوم زای رایسبرد انعم نیا هبع جارامو . دنید
 ناید دنامدی اههیش یاج هکی روطب باتک نیا
 روظنمد زین اجنیا رد کنیا ، میاهدومذی رتشید
 می و هومذن آن هب هراشا بسانم رادقم و حیضوت

میوگ:

تسا ی دوجوم تا قولخم ریاس دننام ناسنا
زا ی ناشد چیه هک ی روط هب، ی هلا تیرت تحت
هکنیا امک تسینرود راگدرورپرظنزا وانوؤشد
نِذِخَا وَهُ لَّا إِیْبَادُ نَمِ ام) : هومرف ی لاعت ی اذخ
نیا و ¹ (مِیْقَتْسُمِ طَارِصِ یْ اَعِ یْبَرِ نَّ اِهْتِیْصَانِبِ
هک ی تیرت ریظن، ی نیوکت تسا ی تیرت، تیرت
رد تانئاک عیمج و نایمدا ریغ رد ناحبس ی اذخ
لامعا دنراد دوخ ی اذخ ی وسب ی گمه هک ی ریسم
رُیْصَدَ اللّٰهَ یْ لِاِ الْا) : تسا هومرف ش دوخ و، هومند
ی دوجوم چیه نید تیرت نیا ی گنوگچ و ² (رُومُ لَّا
طارص نیا اریز، درادن توافقت ی رگید دوجوم و
و، هباشتم تسا ی رما و، میقتسم تسا ی طارص
ی رت ام) : هومرف هکنانچ مه، تانئاک عیمجل ماشد
³ (تَوْافَقْتُمْ مِّنْ مَّحَرِّ لًا قِ لَذِ یْ فِ

زا ی مدآ را که ار ی ماجنارسد ناحبس ی اذخ و
هب ن امر دو ی راگتسر و تواقش و تداعدت هج
ی تایناسفند و ل اوحد رب ی نیم دوشی م ی هتتم اجنأ
تسا ی لامعا رب ی نیم دوخ ل اوحد ن آ هک، هومند
و اوقت ایو حلاط و حلاص عونود هب هکناسنا زا
سِفْدَ وَ) : هومرف هکنیا امک، دوشی م میسقت روجف
نَمَ حَلْفًا دَقَ * اهاوَقْتَدَ وَ اهِرُوجُفِ اِهْمَهْلَافَ * اهاوَسَدَ ام وَ
⁴ (اهاوَسَدَ نَمَ بَاخْدَقَ وَ * اهاوَزَ

دینیبی م هک ی روطب مه تایا نیمه نیا رب انب
سفن آ رسکی هک هدرک ضررفار ی هار و ریسم
ایو ی راگتسر شرگید رسکی و، هداسد و لدتعم

۱. ۵۶. ۱ میا (۱۱) دوه هروسد
۲. ۵۳. ۲ میا (۴۲) ی روشد هروسد
۳. ۳۳ (۶۷) کلم هروسد
۴. ۱۰. ۷ - ۷ تایا (۹۱) سمشد هروسد

ی‌نعید هجیتند و د نیا هاگ ن آ ،تسا تیمورحم
و سفند هیکز تریبم ار تیمورحم ای‌ی‌راگتسر
و هیکز تریبم ار تسامولعم و) ،دومذ ن آ‌ی‌گدولاً
ن آ‌ل‌حارم زا و قلاخا هب طوبرم سفند‌ی‌گدولاً
و اوقتریبم ار تلینر و تلیضف هاگ ن آ (تسا
تایاً هک هدرک‌ی‌دب و کیند لمع‌ی‌نعید روجف
ناسنا و تایرطف زا ار اهنأ‌ی‌دب و‌ی‌بوخ روکذم
تسا هتسناد ن آ هب مهلم دنوادخ بناج زا ار

س‌فند‌ی‌گنوگچ و لکش زا تایاً نیا هصلاح
تسه هک روظنما هار سفند و هومند‌ی‌دعدت
اوقت هک‌ی‌دوجوم ،هداس و لدتعم هتسناد‌ی‌دوجوم
اب هک‌ی‌دوجوم ،دندی‌م تبسذ ن آ هب ار روجف و
س‌فند‌ی‌ر آ ،دوشی‌م هیکز ت اوقت اب و هولاً روجف
هب و ن آ هیحان زا ناسنا هک تسای‌قولخم نامه
نیا و ،دوشی‌م راگتسر ای‌و مورحم ن آ هظحلام
میتفگ هک‌ی‌روطنما هومذ ن ایب ن آرق هک‌ی‌یانعم
،ن‌یوکت‌ی‌اضتقم اب‌ق‌باطم تسای‌یانعم دیدیمهف و
نیا کرد رد مدرم مومع هک تسین ن انچ ن‌کیا
دنتساب ن‌اسکیانعم

نیا کرد و "رکذت" ماقم رد مدرم فلاتخا

«الله‌ی‌لا» ریسم و قیرط رد هک تقیقده

دنتسه

و دنراد هبنت هک‌ی‌ناسک رگید ترابعب و
ن‌ایسذ ش‌وختسد زگره هک‌ی‌رکذت هب دنرکذتم
هکار‌ی‌تبعقاو و ،دنراد تلفغ هک‌ی‌ناسک اب‌دوشند
ی‌گدنز رد هکنیا‌ی‌نعید) دنتسین ادج ن آ‌زا‌ی‌نا‌چی‌ه
ی‌مذ مدق‌کی‌هک دنتسه‌ی‌هار ن‌دومیپ‌ل‌اح‌رد
کرتار ن آ هظح‌کی‌ای‌هدرک‌ی‌طخت ن آ‌زا‌دنتاوت
دنتکی‌مذ کرد ار (دنهذ ن‌وریب ن آ‌زا‌اپ هتفگ

له) : هومرفی لاعتی اذ هک نانچ ، دنتسین ناسکی
رُکذتیه امنا ن و مُعید لا ن یذلا و ن و مُعید ن یذلا ی و تسید
: هومرف زین و ¹ (ب ا ب ل ا ا اولوا

ن م و * ی قشید لا و ل ضید ل ا ف ی ا د ه ع ب ت ا ن م ف)
م ر ش ح د و * ا ک ن ض ا ش ی ع م ه ل ن ا ف ی ر ک ذ ن ع ض ر ع ا
د ق و ی م ع ا ی ن ت ر ش د م ا ب ر ل ا ق * ی م ع ا ا م ا ی ق ل ا م و ی
ل ک ل ذ ک و ا ه ت ی س ن ف ا ن ت ا ی ا ک ت ت ا ل ک ل ذ ک ل ا ق * ا ر ی ص ب ت ن ک
² (ی س ن ت م و ی ل ا

هک تسا نیا ی ارب کرد رد فلاتخا نیا و
ی م ن ا دای ه هک هظط ره تقیق نیا ه ب رکذتم
ش یوخی اذ ه ب تبسن هک دوشی م هجوت م و دتفا
ریاس ا ب و ا تبسن و دراد رارق ی فقوم هچ رد
دبایی م ار دوخ سفند ، تسا ی تبسن هچ ملاء ی ازجا
هکنا ل ا د و ت س ا د خ ر ی غ ز ا ه د ی ر ب و ع ط ق ن م ه ک
م ه ر ک ذ ت م ن ی م ه و د ر ا د ن ی ک ر د ن ی ن چ ر ک ذ ت م ر ی غ
ه ب ط و ب ر م و ه ت س ب ا ر دوخ سفند ش ر ک ذ ت ز ا ل ب ق
ش ر ب ا ر ب ر د ه ک د ب ا ی ی م ز ی ن و ت ف ا ی ی م م ل ا ع
ه ب ش ر ا گ د ر و ر پ ز ج ا ر ی س ک ه ک ت س ا ی ی ا ه ب ا ج د
ر ی ث ا ت و ه ط ا ح ا و ی س ر ت س د و س س ا س م ا ه ب ا ج د ن ا
ا ه ب ا ج د ن ا ع ف ر ر ب ر د ا ق و ا ر ا گ د ر و ر پ ا ه ن ت ت س ی ن
ع ف د ر س د ت ش پ ز ا م ه ا ر و ا ه ک ی ر ا گ د ر و ر پ ت س ا
ه ل ی س و ب ی و ر ش ی پ ز ا م ه و ، د ن ک ی م ش ر و د و ه د ا د
س ف ن ز ی ن و ، د ن ا ش ک ی م د و خ ی و س ب ت ی ا د ه و ت ر د ق
د ر ا د ی ت و ل خ د و خ ر ا گ د ر و ر پ ا ب ه ک ت ف ا ی ی م ا ر د و خ
ت س ی ن ش ی ا ر ب و ا ز ج ی ت س و د و ی س ن و م ه ک

: هلمج ز ا دعب هک ی ا هلمج ی انعم هک تسا اجنیا
ی ن ع ی (م ت ی د ت ه ا ا ذ ا ل ل ض ن م م ک ر ض ی ل ا م ک س ف ن ا م ک ی ل ع)

91 هیا (39) رمز هروس
126.2 - 123 تا یا (20) هط هروس

مُنْتَكِ امِبِ مُكْتَبِيْفِ اَعِيْمَجِ مُعْجِرَمِ اَللهِ بَلَا ﴿۱﴾ هلمج
 :دومرفهك ارش ملاك نيا يانعم زين و ﴿۱﴾ **نَوُلْمَعَتِ**
يَفِيْهَبِ يَشْمِيْ اَرُوْنُهَلْ اَنْلَعَجْ وَ هَانِيْحَا فَاْتِيْمَنَّا كَنَمَ وَ اَ ﴿۲﴾
 هب ﴿۲﴾ **اَهْنِمِ جِرَاخِبِ سَيَا تَامُلُّظَا يَفِيْ هُلْثَمِ نَمَكِ سِ اَنَّا**
 و كاردا هك تساجنيا و دنكىم كردى بوخ
 هب كرشد قفا زا سفند و هشد ضوع سفند روعش
 و هدمند ترجاهم ديحوت ماقم و تيدوبعد نطوم
 لماشد قيفوت و دوشد شريگتسد ي هلا تيانء رگا
 ي رود و تاموهوم هب دافتعا و كرشد درگش لاد
 و ي لاشوپ يانغتسا و ي ناطيشد ربكت و ادخزا
 كرد و ديحوت هب ي رگيد زا سپ ي كي ار ي لايخ
 رقف و ي نامحرمضاوت و ادخ هب ي كيدزند و قياقد
 رظنزا هچ رگام و .ديامنىم ليدبت تيدوبعد و
 ي قيلاع هب هتسبلد و نيشنكاخ ي دوجوم هكنيا
 و هدمند لوغشم قياقد كرد زا ار ام هك ميتسه
 كرد م هار تقيقدن يا دياب هك روطن آميناوتى مند
 ي اج هب هكنيا زا دوشىم عنام ار ام و ،مپيامند
 ي هلا ملاك هك ي ناف ي ايند نيا تلاضف هب هامتها
 ي فرعم بعط و وهل زج ار نآ دوخ تانايد رد
اَمْ وَ ﴿۳﴾ :دومرفه ماعنا هروس رد هك نانچ هدمند
 :دومرفه مجذ هروس رد و ﴿۳﴾ **وَوَهَا وَ بُعَدَ لَّا اَيُّدَلُّ قَايِحًا**
 ﴿۴﴾ **مَلْعًا نَمَ مُهْغَلْبِمَ كَلْنِ** ﴿۴﴾ غوطه‌اى در درياى حقايق
 بزنيما الا اينكه اعتبار صحيح و بحث زياد و تدبر
 كافى ما را به تصديق كليات اين معنا بطور اجمال
 و ادار مى سازد اگر چه به تفصيل آن احاطه پيدا
 نكنيم، (و خداوند هدايت كننده است).

1. ۱۰۵ هيا (۵) هءنام هروس

2. ۱۲۲ هيا (۶) ماعنا هروس

3. ۳۲ هيا (۶) ماعنا هروس

4. ۳۰ هيا (۵۳) مجذ هروس

دروم هیآ هک ی اهتکذ هر ابرد حیضوت دود نیا
 نیا رد ام ایوگ و ،تسا هومذ نآ هب هراشا ثحب
 نیا ربانب ،میدومذ زواجتر اصتخا دحزا حیضوت
 رسد رب ،هومذ ت عانق دش نایب هک رادقم نام هب
 :میوگی م و هتفر باطم لصا

ای : هفیرش هیآ ی انعم رد ی رگید تلامتخا
 ﴿... مَكْسُفْنَا مَكِيَّآ اَوْ تَمَّآ نَيِّدْنَا اِهْيَا﴾

ی عامتجا باطخ هب ار هیآ تسه مه ن کم
 ای ﴿ هلمج رد نخس یور هک تفگ و هومذ لمد
 هجیتد رد و ،تسا نینمؤم عمتجم ﴿اَوْ تَمَّآ نَيِّدْنَا اِهْيَا﴾
 حلاصا ﴿مُكْسُفْنَا مَكِيَّع﴾ : دومرف هکنیا زا دارم
 تیاده هب ی دتیم و ی ماسا هعماجی عامتجا عضو
 و حلاصل مع و هینید فراعم و ندش نید هیها
 نانچ ،تسا ندرک ظفد ار هیماسا هماع رئاعش
 لا و اَعِيْمَجَ اللّٰهَ لِ بَحْبِ اَوْ مِصْتَعَا و ﴿ : دومرف هک
 زا دارم هک میدرک نایب نآ ریسفت رد ام و ¹ ﴿اَوْ قَرَفْتِ
 و باتکه ه ذخا نام ه ،ی عمج هتسد ماصتعا نیا
 ال ﴿ زا دارم ،لمد نیا ربانب زین و ،تسا تنس
 نیا میتفگ هک روظنام ه ﴿مُتَيِّدَتُّهَا اِذَا لَّضَنْ مَمْ كُرْضِي
 رارضا زا تسا نیا نیلمسم هعماج هک تسا
 مز لا نیا ربانب ،ناملسم ریغ و هارمگ تاعمتجم
 زاشید و هتخادنا بعتهب ار دوخ نیلمسم تسین
 جرخبتیدج ماسا غیلبت و راشتنا رد فراعم دح
 نیلمسم تسین زئاج هک تسا نیا دارم ای و ،دند
 رد همه ی رشب هارمگ تاعمتجم هکنیا ندید زا
 ورف دوخل طاب ی گذنر ی ایازم زا عتمت و تاوهش
 ،دندرگ درسد دوخی نید تیاده هب تبسن دنا هتفر

1. ۱۰۳. ۱ هیآ (۳) نارمعلاً هرود

ی دوزب و تسادخی وسب ناشمه عجرم اریز
دنگی و هرک هک هچنآ هب ار نانآ ی لاعتی ادخ
دهدی م ربخ

ثحب دروم هفیرش هیآ ، لامتحا نیا رب انب
ی ف اورفک نیدلا بُلَّقَتْ لَکَ تَرُّغِیْلَ ﴿۱﴾ : هیآ ی ارجم ی راج
و ﴿۱﴾ داهملا سبب و متهج م هاوأم م ثل یلق عاتم * دلابا
اجاوزا هب انعم ام ی لک ینیع ن دمت الو ﴿۲﴾ : هیآ نینچمه
دوب دهاوخ ﴿۲﴾ ایندلا قایحلا قرهز مهنم

نم مکر ضیال ﴿۱﴾ : هلمج زاتسا نکم اجنیا رد
ی نعینا رد ی فنه مکنیا رظنزا ﴿۱﴾ م تیدتها اذال ل ض
قلطم دناسری مذ ررض امشب ناهارمگ : هلمج
نیا تسینا هئا زای نیعمل مع و تفص و ،تسا
دناوتی مذ تقو چیه رافک هک درک هداقتسا ار انعم
تروصب ار نا و هتخادری ی ماسا هعماج هب
رگید ترابعب ، دنروا رد ی ماسا ریغ هعماج
یا امش : هک دشاب نیا هیآ ی انعم تسانکم
هک دینادب و ، دینک ظفد ار دوخ تیاده نیلمسم
دوخ هیرهق هوق اب دناوتی مذ تقو چیه ناهارمگ
ریغ عمتجم کی هب ار امش ی ماسا عمتجم
دنگل یدبتی ماسا

نایب ماقم رد ثحب دروم هیآ ، لامتحا نیا رب انب
نم اورفک نیدلا سبب مویلا ﴿۱﴾ هیآ هک تسان ی بلطم
مکور ضی نل ﴿۱﴾ : هیآ و ﴿۳﴾ ن وشخا و م هوشخت لاف مکنید
نایب ددرد ﴿۴﴾ رابدلا م کولوی م کولتاقینا و ی ذال لا
دنا

، هیآ دافم هک دناهتفگ هتشدگ نیرسقم زای عمج

۱. ۱۹۷ و ۱۹۶ تا یا (۳) نارمعلأ هروس

۲. ۱۳۱ هیآ (۲۰) هط هروس

۳. ۳ هیآ (۵) هدنام هروس

۴. ۱۱۱ هیآ (۳) نارمعلأ هروس

و غیلبت و ینید ت و عد کرت زیوجت و صیخرت
دناهتفگ و ،تسا رکنم زا ی هذ و فورعم هبرما
طرش هک ی لاح و نامز هب تسا ص تخم هیأ هک
نام ه هک رکنم زا ی هذ و فورعم هبرما و ت و عد
هرا بنیا رد و ،دشابند دوجوم تسا ررض زا ی نمیا
رد ی دوزب ام هک دناه درک ل قذ م ه ی دایز ت ایاور
همز لا و ،مینکی م هراشا اهنأ هب دنیا ی تیاور ثحب
لَضْنَمَ مَكْرُضٍ اَل (لمج هک تسا نیا ریسفت نیا
امش ی نعید فیلکت ن دوزب زا دشاب هیانک) مُتَيَدِّئُهَا اِذَا
امشب ن انا هک دینادب و دیشاب نید رد رادیاپ دوخ
ی فیلکت ن اشیا هیحان زا ی نعید ،دنناسری منی ررض
ع متجم ن دشر رضتم هنرگو .دوشی منامش هجوتم
قسف و رفک و ی هارمگ عویش هیحان زا ی ملاسا
1.تسین کش ی اج و راکنال باق اهنأ

فلسد نیرسقم زا ی ضعب هک تسا ی یانعم نیا
رایسب تسا ی یانعم ن کیل و ،دناه درک هیأ ی ارب
راگزاسد ن آ اب هجو چیه هب هیأ قایسد و ،دیعب
تامومع ص صخم ن اسل هیأ ن اسل نوچ ،تسین
م هخسان ،تسین رکنم زا ی هذ و فورعم هبرما
هبرما و نید هب ت و عد ت ایأ اریز ،دشاب دناوتی من
2.دنتسین خسنل باق رکنم زا ی هذ و فورعم

زا ی هذ و فورعم هبرما داهن س یسات موزا رکنم

مان نیمه اب ی داهن دیاب ملاسا ت موکدر د اذو
هجو ن سدا هبار ی ملاسا تاغیلبت هک دوشد س یسات
و طنارشلا عماج دهتجم دارفا زا و ؛ددرگ ل فکتم
طیارش ر ب هاگآ و اوقت و حلاصی ز هب ص خاشد

1. ۲۱۱ ص ۷، ج ۷، رانملا ریسفت

2. ۲۵۰ - ۲۴۲ ص ۶، ج ۶، نازیملا ریسفت همجرت

ی قار فده نیا دربشید رد ، نامز و معماج
 حطس رد تاغیلبت و اهر اعدت ات ، دیامن دادمتسا
 ی هلا ی ایلوا ریس و عرش نیزاوم اب معماج
 یر یگولج طیرفتو و لغو طارفازا و ددرگ قبطنم
 ی شیدنا تخلص اب اهر اعدت هدرکانی ادخو . دوش
 و هتخاس ، ی ناسفندی اهاوه و آرا و یویندی اها
 ناناوجونو و ماوع مدرم ناهذا و ؛ دنوشن هتخادرپ
 هیامی بو ی ساسحا ی اههزو ما قیرزت اب ، ناناوجو
 فرحنم ، تینلاقع و تعیرش ساسا و هیانودبو
 و اهورگت مدخرد و دنورنه هاریب هبو دندرگن
 ددریگزارق ، تسرپ ایند و وجد دوس صاخشا

زای هذو فورعم هبر ما هلاس ، نیاربانپ
 ی اهر وحم نیرتی ساسا زای کی ، حبیق و رکنم
 ی نایحو ی اههزو ما ساسا رب معماج یریگل کش
 و رصبا و هقفا و مدعا دیان آیی دصتم و ؛ تسا
 هکی صاخشا و ، دشاب معماج دارفا هم هزا عجشا
 ی هاوندو رماوا جیورتو و غیلبتی رجم وافرطزا
 تریصلها و ریخی دارفا دیاب ، دندرگم
 و لادتعان ازیم رب تلم و کلم ماوقات ، دنشاب
 بیرختزان ابلطت صرفتسد و دریدیل کشن اقتا
 1. ددرگ عطقس و فذو ناهذا فیرحتو

یریگ هجیت

قیلاء تایاور ی خرب هبر ی هاگن نایاپ رد]
 ثحب نیا زای یریگ هجیت هلزن هبر هکنوم مضما
 ی اویش تانایرد ار ملاکن اج ؛ هتخادنا ، دشابی م
 مینکی م و جتسج ملاک

زای هذو فورعم هبر ما تیفیک هبر قیق ش رگن
 رکنم

1. 104 ص ، دیواج تاید

ديامرفي م ماسلا هيع نينمو ملا ريما

رَكْمًا رِكْنًا وِ، هِلْهًا نِم نَكْتِ فِوَرِ عَمَلِابِ رُمًا وِ
يِفْدِهَاجِ وِ. كِدِهَجِبُ هَلْعَفَنَمَنْ يَابِ وِ. كِنَاسِ وِ كِدِيِبِ
وِ. مِثْلًا مُتَمَوِّدَ اللّٰهِي فِ كِنْدُخَاتِ لَا وِ، هِدَاهِجِ قَدِ اللّٰهِي
يِفْ هَقَقْتِ وِ. نَاكِ تُشِيْدِ قَحْلِ تَارْمَغْلَا ضُخْ
رَاكِ هِبِ هِيصَوْتِ وِ فَوْرِعِ مِ هِبِ رِمَا هِتْسَوِيِبِ»؛ نِيْدَلَا
هَلْمَجَزَا زِيْدِ دُوخَاتِ، شَابِ هِتَشَادِ رِظْنِ رِدَارِ وِ كِيْنِ
لَمَعِ مَاجِنَا زَا وِ يِدْرِكِ نِيْحَلَا صِ وِ نَارَا كُو كِيْنِ
رِنْدِ رِبَارِ مِ دَرَمِ، هِي هِلَا يَاضِرِ فَلَاحِ وِ تَشْرِ
دِرُو خِرِبِ رَكْنَتِ وِ هِيْبِنْتِ تِرُو صِ هِبِ نَانَا أَبِ وِ، رَادِ
تِرِدَابِ مِ فَلَاحِ رَاكِ مَاجِنَا هِبِ هِكِي سَكِ زَا وِ، مَامِ
مَامِ دِرْطِ دُوخَاتِ زَا رَا وِ رِيْگِبِ هِلْصَافِ، دِرْ رُوِيْ
هِدَايِيْبِ وِ هِي هِلَا تَارُو تَسْدِ زَا تِعَاظَا وِ اِدْخَا رِدِ وِ
اِيْبِ، تِدُو جُو مَامِ تَابِ وَا تِسَاوْخِ وِ اِضِرِ نِدْرِكِ
شَنْزِرِ سِ زَا وِ، (لَمَعِ وِ نَابِزِ وِ بَلَقِ أَبِ) زِيْخِ
وِ. هِدْمِ هَارِ لِدِ هِبِ يِ سَارِ هِ وِ مِيْدِ نَا كِدْنِكِ تَمَلَامِ
وِ هِي تَخْسِ زَا، نَا هِبِ لَمَعِ وِ قَدِ قِاقِحَا يَارِبِ
، سَارِ هِنْدِ دِرِيْگِيْ مِ رَارِقَاتِ هَارِ سِدِ رِبِ هِكِي عِنَاوَمِ
وِ يِرِيْگَارِ فِتْرِدِقِ وِ يِدُو جُو هُعَسِدِ هِكِي يَاجَاتِ وِ
، دِهْدِيْ مِ هَزَا جَا وِتِ هِبِ طِيْحِمِ طِيَارِ شِ وِ قِيْقِحْتِ نَاوْتِ
يِنَابِ وِ يِنِيْدِ يِ هَاهِزِ وِمَا تِفْرِعِ مِ وِ مِهْفِ رِدِ
ار شِيُوْخِ مَامْتِهَا وِ يِ عَسِدِ تِيَاهِنْدِ يِ حُو وِ تَعِيْرِ شِ
»۱. يِ اَمْنِبِ

هِيْعِ قِ دَا صِ مَامَا مَلَا كِ رِدِ زِيْمَا جِلْصِ لَمَاعْتِ مَاسَلَا

دِنْدُو مِرْفِ مَاسَلَا هِيْعِ قِ دَا صِ مَامَا

هِيْفِ كُشْتِ اَمِبِ كِسْفَنْ نِمَّ اَنِيْقِيْ هُمَلَعْتِ اَمَّ عَدْتِ لَا وِ
؛ كِرِيْغِ نِمَّ

۱. ۳۱. هبطذ، ۳۹۲ ص، (جِلْصِ يِ حِبْصِ) هِ غَلَابِلَا جِهَنْ

زا و شاپ دوخ حلاصا ی پردی ناوتات: نی نعی
 مزج هب ن آ هلازا و هدشدن غراف دوخ سفندی اهبیعی
 کوکشم هکن ارگید بیعی پرد، هدرکن دوخ زا
 و مزج هب سفندی بویعی هلازا و شاپم، تسایه
 ل. لاحم، لاحم هب قلعو، لاحم، عطق

يَفْأَقِيفْشَ وَ فِوْرُ عَمَلَابِ كِرِمَا يَفْأَقِيفْرُنْكَ وَ
 رِكْمَانِ عَكِيَهَنْدَ

رگا، مدرم ابتر شاعم و تطلاخمت اقوار دو
 باکترای بیجاو کرت قیفر و بحاصم زا
 و یراومه یورزا، دسر روهظ هب یروظحم
 لمعهب، رکنم زای هذو فورعم هبرما، تمیلام
 هبرما طیارشد و بی دنت و تظلاغ یورزا هذرا
 دما دهاوخل یصفت هب، رکنم زای هذو فورعم
 بی لاعت الله عاشدنا

لِأَدَلِّكَ فِي فَهْ حِصْنًا عَدَّتْ لَا وَ

ل. لاحم هردار مدرم تحیصن، نکم کرت و
 شغزا، مدرم ابوت تر شاعم و طلاتخا دیاب: نی نعی
 و یراع هفئاض ارغأ ترودکزا و دشابی لاخت
 و تحیصن زال لاحم هرد هکن آ ای. دشابی لاخت
 ریغ و دوخ تحیصن زای، شاپم غراف مدرم دنپ
 شاپم غراف

1 ﴿هَاسُدْ سِ أَنْلِ اُولُوقْ وَ﴾: بی لاعت الله لاق

زا و: هکتسا هومرف زیزع دنوادخ هکنانچ
 یکنی پی، یراد تردقات و نی ناوتات، مدرم یارب
 رادرکزا هاوخ و راتفگزا هاوخ، شاپ

كُلْعَشْتِ وَ اَللهِ رَكِذْ هُتَلْصُو كِيسُنْتِ نَمَّ عَطَقَا وَ
 اِبَارِ طَلَاتَخَا نَك عَطَقْ: نی نعی. الله به عاظن ع هتفلاً

1. 83 هیا (2) هر قبه هر وسد

ق ح ز ا د ش ا ب ی شو م ا ر ف ب ج و م و ا ط ل ا ت خ ا ، ه ک ی س ک
ا د خ ی گ د ن ب و ت ع ا ط ع ن ا م ، و ا ا ب ت س ن ا و م و ت ف ل ا و
د ش ا ب .

ا ر چ ؛ ه ن ا و ع ا و ن ا ط ی ش ل ا ع ا ی ل و ا ن م ک ا ن ذ ن ا ف
و د ن ت س ه ن ا ط ی ش ی ا ی ل و ا ز ا ، ت ع ا م ج ن ی ن چ ن ی ا ه ک
ا ب ه ک ر ه و د ن ت س ه ن ا ط ی ش ن ا ر ا ک د م و ن ا و ع ا
ن ا ش ی ا ل ث م ، د ی ا م ن ی م ت س ل ا ج م و ت ب ح ا ص م ن ا ش ی ا
ر ت و ت ت ب ح ص ل ا : ه ک د و ش ی م

ق ح ا ی ا ع ا ه ن ه ا د م ل ا ی ل ا م ه ت ی و ر ک ن ل م ح ی ل ا و
و ت د ر ا د ن ا و د ی ا ب و ؛ م ی ط ع ل ا ن ا ر س خ ل ا و ه ک ا ن ذ ن ا ف
ی ا ی ل و ا ه ک ت ع ا م ج ن ی ا ت ب ح ا ص م و ن د ی د ، ا ر
ی ن ع ی . ق ل ذ د ز ن د ر ک ه ح م ا س م ه ب ، د ن ت س ه ن ا ط ی ش
ن ا ش ی ا ز ا ی ن ی ب ی م ا ر ت ع ا م ج ن ی ا ل ا ث م ا ه ا گ ر ه
ی ر گ ی د ر و ض د ت ق و ر د ص و ص خ ، ن ک ی ر و د
ن ی ا ل ا ث م ا ا ب و ی د ر ک ه ح م ا س م و ت ه ا گ ر ه ، ه چ
ت س ل ا ج م ز ا د ن چ ر ه ، ی د و م ن ط ل ا ت خ ا ت ع ا م ج
ه ک د ن د ی د ه ک ن ا ر گ ی د ا م ا ، د س ر ن و ت ه ب ر ر ض ن ا ش ی ا
ی م ر ی ل د ، ی ن ک ی م ت س ل ا ج م و ت ط ل ا خ م ن ا ش ی ا ا ب و ت
ی م ن ا ش ی ا ا ب ت ب ح ا ص م و د ن ن ک ی م ت ا ر ج و د ن و ش
ی م ن ا ش ی ا ن ا ر س خ ت ع ا ب و ت ه ح م ا س م و د ن ی ا م ن
1. د و ش

ر گ ی د ی ت ی ا و ر

: م ل ا س ل ا ه ی ل ع ق د ا ص د م ا م ا

ن م ص ل خ ت ی م و ه س ج ا و ه ن ع خ ل س ن ی م ن م
م و ن ا ط ی ش ل ا م ز ه ی م و ا ه ت ا و ه ش و ه س ف ن ت ا ف ا
ر م ل ا ا ه ل ح ل ص ی ل ا ه ت م ص ع ن ا م ا و ا ل ل ه ف ا ن ک ی ف ل خ د ی
؛ ر ک م ل ا ن ع ی ه ن ل ا و ف و ر ع م ل ا ب

1. قر شاعما ی فر ش د ع س ا ت ل ا ب ا ب ل ا : ۴۲ ص ، ت ع ی ر ش ل ا ح ا ب ص م

دیامرفی م ماسلا هیاء قیاصد ماما ترصد
 یاهش هاوخ دشاب هدر کذب اسد دوخ زا هر ره :هک
 یصلاح ،ن آ تا کلهم و سفدت افأ زا و ار ی ناسفد
 هدر بنی هلا تیمد و ظفد هب اجتلا و دشاب هتفایذ
 ار دوخ یصلاح ،تاقوا زا تقور هر رد و دشاب
 هتاغتسا تیدحا بانج زا نیط وید ن آ گنچ زا
 رکنم زا یهذو فورعم هبر ما تیحصلاص ،دیامنذ
 در اذن درک

أَرْمَأَ رَهْطًا أَمَلَكْفَ هَقْصِلَا هِدْهَبِ نَكِي مَ إِذَا هَنْزَلًا
 ؛هَبَسْ أَنَا عَفْتَنِي لَا وَهَيْاءَ هَجْدُنْ وَكِي

و دشاب هدر کذب دوخ سفد حلاصا هر ره :نیعی
 هبر ما ره ،دشابذ فوصوم هر وکنم تاقصد هبر
 ی م تجد ،دنکی م هر رکنم زا یهذو فورعم
 دنهاوخ ش دوخ هب در ار وا و ش دوخ رب دوشد
 رگا :تفگ دنهاوخ و .ترخا رد ای ایند رد ،درک
 ی مذ دوخ ار چ دوبت سار رگا ی تفگی م و ته چ ن آ
 عنم و ا ب اکثر ا زا ار ن ار گید هچ ن آ و ؟ی درک
 ؟ی درکی مذ عانتما دوخ ار چ دوبد برگا ،ی درکی م
 ،مدرم هب تحیصن و هظعوم زا دیوگ هچ ره و
 ده اوخذ س که هب عفد و اه تفگ زا و درک ده اوخذ رثا
 دیسر

نَؤَسَنْتَ وَ رَبِّابِ سَ أَنَا نَؤُرْمَأْتِ أَلْ :ی لاعت الله لاق
 ؛¹م کسفنأ

ش نزرسد و ریعت ماقم رد ملع دنوادخ هکنانچ
 مدرم امشد دینکی م رما ایآ :دیامرفی م ت عامجنیا
 ؟!... دینکی م ش و مار ف دوخ و ی ئو کین هبر ار
 هَبِ تَنْذِ اَمِبِ ي قَلْذِ بِلِاطْتِ اُنْ نَاذِ اِيْهُ اَلْ لَاقِي وَ

1. ۴۴. هیأ (۲) هر قبه هر وسد

هَكَانَاذِ هُنْدَعُ تَيْخَرًا وَ كَسْفَنَدُ

ریغ ن اظعاو نیا هب ، تیدحا بانج دیوگی م و
ن اراکتنا یخ ی ا و ، راکدب ن انناذ ی ا : هک ظعتم
ن آن م ناگدنبزا دینکی م بلط ایآ ، راگزور عیاض
دیاهدرک دوز هب هچ

و دیاهدرک دوز سفند هب تنا یخ هکنانچ : بی نعید
زین ناشیا بیر ف هک دیهاوخی م ، دیاهداد دوز بیر ف
، دوز تاجاد و برآم لیصحتی اربزا و دیهدب
هک دیهاوخی م و دینکی م ناشیا هب ن اندع ی اخرا
؟! دیربید هار زار ناشیا

هَذِهِ نَعَاءُ اللَّهِ لَوْ سَرَّ لَأَسْدِيَ نَشْخًا مَبْلَعَةً نَأْيُورُ
نَمَّ مَكْرُضِي لَا مَكْسُفْنَا مَكِيَاءُ اَوْ تَمَّا نَيِّدًا اَهْيَا اِيْر : تَيْلَا
1) مُمْتِيْدَتَهَا اِذَا لَض

ترضد زای زور هبلعث و با هک تساتیاور
دیسرپهیا ی نعم ز ا ، هلا و هیلع الله ی لصد ربمغیپ
وَ فَوْرُ عَمَلَابِ رُمًا وَ : هلا و هیلع الله ی لصل آقف
اِذَا يَتَدَكَبَا صَا اَمَّ يَاعَ رَبِّصَا وَ رِكْمَلًا نَعَاهَا
يِذَلِّكَ بَا جَعَا وَ اَعَبْتُمْ يَوْهَ وَ اَعَاظُمَّ اَحْشَتَا يَارُ
بِهَمَاعَلَا رَمًا عَدَّ وَ كَسْفَنَدِ كَيْلَعَفِ هِيَارِبِي اُر

نک رما : هک دومر فلئاس باوج رد ترضد
، تآبحتسم و تابجاو هبار نامدرم امنب بیغرتو
و تامررحم زار ناراکدب رادزاب و نک عنم و
هچره ، بنأصم و هراکم رب نکر بصد و ، تآیهنم
رما لغش نیا زار دوز زگره و ، دسر و ت هب
هکی تقو رگم ، رادم غرافو رکنم ی هذو فورعم
سفن عیطم و ایند رب صیرح ار نامدرم ی باید
و دنشاب لقتسم ، دوز داقتعا و ی آر هب و ، هراما

ردت حیصنو و ظعو و ،دئنگذ املءن خسد هبشوگ
هك تسا و تدر بتقونیا رد سپ ،دنگذ رثا ناشیا
هدیشك ،ركنم زای هذو فورعم رما زاتسد
ی شاپ دوزس فذ حلاصا مزلام و یراد

رما هب هك دشاب نیا دارم هك تسانكم
هك ی تقوات ،شابل و غشم ركنم ی هذو فورعم
هب فوصوم نارگید لثم ار دوزس فذ ی باید
ركنم ی هذو فورعم رما رگید هك ،همیذ تافص
:مكد هب هك ،وشد دوز حلاصا لوغشم و نكم
هدر كذ دوز حلاصا ی سكات ،«ج لصد م لنم»
ریناثا طرشد و ،درك دناوتی مذر یغ حلاصا ،دشاب
مرگ دوز ،گید اتو .تسان تفرگ دنی ،دنی و ظعو
دنگی مزرگار با ،دوشند

ن و كینأ ی لآ ج ائحید فور عملا ب رملا اب حاص و
امء هسفنء صاذنم اغراف مارحنا و للاحطاب املاء
اقیفر امیحر ق لخلل احصاء هذء م هاهنی و هب م هرمای
ت وافتب افراء ن ایبنا نسو و فطللاب م هذ ایعاد م هب
و سفنا ركمب اریصب هتزنم لاد ل زنی م هقلاخا
اهب م هیفاكی لا هقحلی امی اء ارباصن اطیشنا دیاكم
ظانغی لا و تمحلا لمعسی لا و مهنم وكشید لا و
ههجو لا ایغنبم و هب انیعشم لله هتین اد رجم هسفنل
هنم اولبق و هوقفاون و ربص هوقج و هوقلاذن اف
؛هییعی لآ ارظان الله ی لآ هرما اضوقم ركش

فورعم رما دهاوخی م هك ره :هك دیامرفی م
زیچ دنچ هب تسان جاتحم ،دنگ ركنم ی هذو
ماكحاریاسو مارحو للاح هب دشاب ملاء :لوا
هذ رگو ،دشاب هدرك ناشیا نایم زیمت و .هسمد
زا دنگ ی هذو ركنم هب دنگ رما هك تسانكم
.ددرگوا باقع و باذع بجوم و ،فورعم

رماوا کرات و یهانه بکترم دوز: مود
درکدهاوخذرثا، تشنگهکنانهزرگو، دشابند
دشابتسردداقتعا و صلاخایورزا: مود
هدساکضارعا و هدسافضارغأ بهشوشغم و
و ترخآتعاظفریغ و اهجیتنهزرگو، دشابند
دوبدهاوخزایندهعانش

زا نه، دشابتقفش و محر یورزا: مراهچ
راهظا و ماء ضرغ و یلامک بحاص یور
،قباسهجیتلثم زین و اهجیتنهزرگو، دادعتسا
دوبدهاوخزنارسخریغ

اریسکره و دشابتمکدیورزا: مجنپ
،دنکهلماعم و ابواروطبسانم و والباحقفاوم
تولاد و دناهدربنتدابعهارهکیناسکلثم
بهار تعامجنیالائما. دناهدهشچنیهلیگندب
قفاوم هک، دنکذفیلکتهقاشدتادابع بهرابکی
دوشیمناشیا ترفذثعاب و تسینت مک

دوشنل فاغ، ناطیشدیک و سفذرکمزا: ممشد
،دهدور بهچره راگزور حناوس و ثداودزا و
زا و مدرم زا رگا و ،دشاب رکش و ربص مزلام
تکرد، تسناشیا حلاصا ماقم رد هکیناسک
یفلاتماقمرد، دوشعقاو ظعاو بهت بسنی میلامان
و ،دنکسک بهناشیا هوکش و ،دوشن کرادت و
و تظاغزا و ،دیامننی یورشرت و سوبع راهظا
زا ار دوزتین و ،دنکزارتحا ی تشرد و ی دنت
اهنیا همه ضوع و ،دراد صلاخ هدسافضارغأ
افج و دنیامن تفلخه و اب رگا و .دهاوخ ادخزا
و اهتفگ و دنیامن تققاوم رگا و .دنک ربص ،دنک
دوزراکل احد مهرد و .دنک رکش ،دنکل وبقار

1. دشانبدل فاغ دوخ بیه ز ا و درازنگ ادخ به

1 یهنا و فور عملابرملاً ی فعباسلا بابلا : ۱۸ ص ، تعیرشلا حابصم
کنملا نء